

ŠIBENIK

ILUSTRIROVAN

Biblioteka "JUJAK"
59000 ŠIBENIK

GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XX
BROJ 943

IZDAVAC: INFORMATIVNI CENTAR
ŠIBENIK, 15. kolovoza 1981.

CIJENA
7 DIN

NARODNI ZBOR NA PISKU

Sjećanje na herojsku mladost

Narodnim zborom na brdu Pisak, 12. kolovoza obilježena je 40. godišnjica odlaska u partizane Prvog šibenskog odreda. Evocirajući uspomene na ustaničke dane, narodni heroj i predsjednik Ustavnog suda Jugoslavije, Nikola Sekulić-Bunko započeo je svoj prigodni govor riječima:

„Sastali smo se na mjestu na kojem se, pred 40 godinama, u utorak 12. kolovoza 1941. godine sastao 31 borac Prvog šibenskog partizanskog odreda, i sa kojeg su mesta istog dana, nešto prije ponoći, krenuli na svoju učionaru epopeju. Njihov borbeni put, od prvih ustaničkih dana

do kraja rata, od Šibenika do Drvara pa preko ratišta Jugoslavije u narodnooslobodilačkoj borbi i socijalističkoj revoluciji, utkan je u revolucionarnu borbu i pobedu koju je predvodila KP Jugoslavije i njen veliki stratež drug Tito.“

On je između ostalog, istakao i ulogu Partije u dizajniranju ustanka, posebno u šibenskom kraju, te o borbenom putu šibenskih partizana i njihovoj odlučnosti da se do kraja bore protiv okupatora i domaćih izdajnika.

Nakon prigodnog govora, delegacije općinskih organizacija SUBNOR-a i Saveza so-

cijalističke omladine položili su vijenac na spomen obilježje, te minutom šutnje odale počast poginulim borcima. U kratkom kulturno-umjetničkom programu, pjevački zbor »Penzioner« izveo je nekoliko revolucionarnih i borbenih pjesama. Na kraju zbornice upućeni su prigodni telegrami Predsjedništvo SFRJ i SR Hrvatske.

Svečanom narodnom zboru na Pisku prisustvovala su petorica od šestorice preživjelih šibenskih ustanika, i to Marko Polić, Marinko Polić, Momčilo Zlatović, Vlade Lambaša i Vinko Grubišić. m.s.

Nikola Sekulić Bunko govori na narodnom zboru na Pisku
(Snimio: V. Polić)

Mladi iz Herforda u Šibeniku

Dolaskom grupe od 33 omladinske i omladinca iz Herforda, u dvotjedni posjet našem gradu, uspješno je nastavljena suradnja ova dva prijateljska grada. Gosti iz Herforda smješteni su u Tijesnu u hotelu »Borovnik« i za njih je Općinska omladinska organizacija pripremila veoma bogat i sadržajan program.

U prvim danima boravka mladi iz Savezne Republike Njemačke vodili su razgovore s predstvincima omladine Šibenika i tom se prilikom upoznali s njihovim radom i organizacijom, te s funkcioniranjem sindikalne organizacije. Grupa iz Herforda boravi-

la je u četvrtak na Obonjanu, najvećem omladinskom ljetovanju na Jadranu.

Do 23. kolovoza mladi gosti iz ovog prijateljskog grada posjetit će Slapove Krke, gdje će biti održani i prigodni spor tski susreti i jedan od najvećih šibenskih radnih kolektiva Tvornicu elektroda i ferolegura. U sklopu posjeta ovoj tvornici, bit će upriličen obilazak pogona, a vodit će se i razgovori s mladima ovog kolektiva. Drugarskom večeri, 22. kolovoza u hotelu »Borovnik« omladinci i omladinci iz Herforda oprostit će se od svojih domaćina.

M. S.

VODOOPSKRBA

Stanje je normalizirano

Stanje vodoopskrbe u našoj općini posljednjih je dana normalizirano. Kvarovi na vodovodnoj mreži, koji su prouzrokovali relativno dugotrajan nestanak vode u Zablaću, Vodicama i na otoku Prviću otklonjeni su i, osim uvijek aktualne »murterske suše«, svi potrošači u našoj općini redovno su i u dobroj mjeri opskrbljeni vodom. Potrošnja vode, međutim, i dalje je veoma velika i upozorenja o potrebi štednje još su uvijek važeća.

UMRO STEVAN DORONJSKI

član Predsjedništava SFRJ i CK SKJ

U Beogradu je u četvrtak navečer preminuo drugi STEVAN DORONJSKI, istaknuti revolucionar i društveno-politički radnik, član Predsjedništva Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Predsjedništva Centralnog komiteta SKJ.

Tim povodom u Beogradu je jučer održana zajednička sjednica Predsjedništva SFRJ i Predsjedništva CK SKJ.

Stevan Doronjski rođen je 26. IX 1919. godine u Krčedinu, općina Indija, Novi Sad. Veterinu je studirao u Beogradu. Član SKOJ-a postao je 1937. godine. U Sremsko-karlovackoj gimnaziji organizira prvu grupu SKOJ-a, a u isto vrijeme politički radi u Staro-pazovačkom sredu. Član KPJ postao je 1939. godine. Iste se na fakultetu među naprednim studentima i propagira ideje Komunističke partije, te postaje sekretar partijske organizacije.

U prvim mjesecima fašističke okupacije zemlje, kao član Sremskog komiteta KPJ, organizira narodnooslobodilački pokret u Staropazovačkom sredu, a u rujnu 1941. godine već se nalazi na dužnosti komesara Podunavskog partizanskog odreda. Ubrzo je postao sekretar Okružnog komiteta SKOJ-a i član OK KPJ za Srem. Do kraja rata radi na organiziranju USAOJ-a i SKOJ-a i štampe NOP-a u Vojvodini.

Po polovicu 1943. godine postaje organizacioni sekretar, a 1944. politički sekretar Pokrajinskog komiteta SKOJ-a za Vojvodinu i član PK KPJ za istu autonomnu pokrajinu.

Poslije rata drugi Doronjski je član CK SKOJ-a, predsjednik Autonomne pokrajine Vojvodine, sekretar PK SK Srbije za Vojvodinu, član CK SKOJ-a i Izvršnog komiteta CK SK Srbije.

Nositelj je brojnih domaćih i stranih odlikovanja i priznanja.

UZ 15. KOLOVOZA — DAN GRANIČARA

Svi smo mi graničari

Cuvati naših granica, našeg mira, slobode i nezavisnosti proslavit će 15. kolovoza svoj praznik. Na brodovima i karaulama, duž granične linije, oni će obilježiti dan kada je prije 37 godina odlukom Vrhovnog komandanta maršala Tita formiran Korpus narodne obrane iz koga su nastale današnje granične jedinice.

Za hrabre pripadnike KNOJ-a rat nije završen ni 9. a ni 15. svibnja 1945. godine. Dok se širom zemlje slavilo oslobođenje, na našim granicama vodio se ogroman rat sa podmuklim izdajničkim odredima razbijene neprijateljske vojske. Da je to bio pravi rat govori podatak, prema kojem su tada jedinice KNOJ-a likvidirale više od 250.000 neprijateljskih vojnika, ranile 3.000 i zarobile 83.000 odmetnika.

Mada su uvjeti na granici bili izuzetno teški, »knojevići« su uspješno izvršavali sve zadatke. Danasno su bdjeli u zasjedama, patrolama. Spavali su često na ledini, pod šatorima, u barakama. Izvršavajući časno i predano teške i složene zadatke, za pet poratnih godina poginula su, u mnogim borbama širom zemlje, 1.104 pripadnika KNOJ-a.

Tradicija herojstva injeguje se u našim karaulama s puno ljubavi i ponosa. I današnji graničari s jednakom budnošću i odlučnošću čuvaju svaku stopu duž 4.972 kilometra naših granica. U njihovoj obuci težište se stavlja na jačanje moralno-političke snage kolektiva, pa se često u karaulama uz trobojku viori i crveni barjak, znak da su u njih svi komuniti.

Za uspješno izvršavanje zadataka izuzetno je važno i to kako su naši graničari opremljeni. U njihovim rukama nalaze se najsvremenija borbena sredstva proizvedena u domaćim tvornicama. Stoga je i razumljivo što dobro obučeni i naoružani čuvari naših granica na svim provjerama vatrene i borbene spremnosti postižu samo jedan rezultat — odličan.

Na našim karaulama posebna pažnja poklanja se stalnom razvijanju suradnje sa stanovništvom iz pograničnih mjeseta. Ovaj »drugi ešalon« na graničnom bedemu od neprocjenjivog je značaja za obranu zemlje. Zato se za 15. kolovoza s pravom kaže da je praznik svih građana duž granične linije. I ne samo njihov, već i svih građana naše domovine, jer svi smo mi graničari.

(Servis »Tanjuga«)

KRONOLOGIJA
 1941-1945

1941.
6. kolovoza

Zadarski prefekt javio je Ministarstvu unutrašnjih poslova u Rimu da su se u noći 4. na 5. kolovoza na periferiji Šibnika pojavili napisi i crteži »subverzivnog karaktera«. Organi policije odmah su prišli brisanju napisu, premetaćini i hapšenju sumnjivih osoba.

7. kolovoza

U Splitu je održan sastanak PK KPH za Dalmaciju u prisutnosti Pavla Pap Šilje, člana CK KPJ i Mirka Kovačevića Lale, instruktora CK KPH, na kojem je, shodno mišljenju CK KPH, odlučeno da se u najkraćem vremenu na tlu Dalmacije formira sedam partizanskih odreda.

8. kolovoza

U Šibeniku se sastaje Okružni komitet KPH na kojemu sekretar Ante Jurlin prenosi njegovim članovima direktivu CK KPH dobivenu na sastanku u Splitu. Na tom sastanku kojem prisustvuje i Pavle Pap Šilje odlučuje se da se organizira i u oružanu borbu što skorije uputi Šibenski partizanski odred. Dan kasnije sastaje se i Mjesni komitet KPH Šibenik koji donosi odluku o formiranju Prvog šibenskog partizanskog odreda.

Marko Marov i Ivo Staglić usred dana uspjeli su iz potkrovila općinske zgrade u Tijesnu odnijeti 9 pušaka i 2 puškomitrailjeva, što su ih još prije bili sakrili ustaše. Otečito oružje omladinici Tijesna predali se ilegalcima na Modravama.

10. kolovoza

Komesarijat tajne policije u Šibeniku telegrmom je obavijestio Vladu Dalmacije u Zadru da su nepoznate osobe na cesti Zadar — Šibenik postavile 4 kapsule dinamita u vodovod pod cestom i srušile 5 stupova telefonske i telegrafske civilne linije Zadar — Šibenik. Jedna kapsula na cesti je eksplodirala.

U kući Zvone Šukova u Tijesnu Roko Franić Ljutac sazvao je sastanak Šukove omladinske grupe, njih osam, kojemu su prisustvovala još dvojica betinskih komunista. Nakon što je pozitivno ocijenjen dotadašnji rad omladinača, date im nove direktive i opće upute za konspiraciju, saopćeno im je da se od njih 8 formira prva organizacija SKOJ-a za Tijesno.

Ispod tvrdave sv. Ane sastalo se pet komunista, budućih boraca Šibenskog odreda, koji će činiti i njegov komandni kader. Bili su to budući komandanat odreda Josip Polak Pepo, komesar Josip Vučićević, zamjenik komesara Miro Višić, vodnik odreda Jere Belamarić i vodnik voda Zdravko Bego.

Aktualno: što aluminijašima i ferolegurašima donosi najavlje na redukciju potrošnje struje?

Elektroenergetske (ne)prilike donose gubitke

ELEKTROLIZE ĆE, NAJAVLJENO JE, DOBIVATI POLOVICU POTREBNE STRUJE, A TEF-u ĆE SASVIM BITI OBUSTAVLJENA ISPORUKA ● NEDOSTATAK ELEKTRIČNE ENERGIJE STAJAT ĆE ELEKTROLIZU U RAŽINAMA OKO 415 MILIJUNA DINARA

Izračunali su u SOUR-u industrije aluminija »Boris Kidrič« da će ih predstojeća najavljenja redukcija potrošnje električne energije u elektrolizi na Ražinama stajati 415 milijuna dinara. Taj gubitak aluminijaši temelje na isključenju jedne hale sa 104 peći u trajanju od 75 dana, koliko dugo na osnovi ugovora elektroprivreda može smanjiti isporuku struje tzv. specijalnim potrošačima, a od četiri u Dalmaciji čak su tri u Šibeniku. Takav status još imaju elektroliza aluminija u Lozovcu i Tvornica elektroda i ferolegura. Ta će dva radna kolektiva također biti znatno oštećena ako potkraj ovog mjeseca dođe do redukcije struje zbog pomanjkanja pogonskog goriva za termoelektrane.

U Tvornici elektroda i ferolegura — rekao nam je direktor Ratko Cvitanović — dnevna će šteta zbog neostvarene proizvodnje iznositi 1.266.880 dinara i još će tri milijuna dinara biti potrebno utrošiti u remont i ponovno uključivanje peći ako ne budu u pogonu do 25 dana, a čak 11,4 milijuna dinara ako ne budu duže radile. Postoji račun i o šteti u Lozovcu uslijed najavljenog prepovol-

ljenja isporuke struje, ali u odnosu na TEF, a posebno u odnosu na elektrolizu u Ražinama, ona će biti relativno mala, pa je nećemo u ovoj prilici posebno tretirati. Da bi se shvatilo što znači za šibensku industriju najavljenja redukcija potrošnje struje, inače, dovoljni su i izneseni podaci s kojima su prošloga tjedna upoznati nadležni organi u regiji i republici.

Upoznavanje nadležnih s gubicima koji će nastati redukcijom struje samo je jedan aspekt informacije upućene na više adresa. Drugi, mnogo značajniji je nastojanje da se ukaže što to znači sa stanovišta neostvarenog deviznog priliva, odnosno kako bi izgledao devizni račun kad bi se uvezlo potrebno gorivo za termoelektrane. U ražinskoj elektrolizi, primjerice, neproizvedenih 12.078 tona primarnog aluminija stajat će kolektiv i društvenu zajednicu 19,8 milijuna dolara. Za osiguranje, pak, potrebnih 46.800 tona mazuta, koliko je neophodno za 187,2 milijuna kilovat-sati struje radi proizvodnje navedene količine aluminija, trebalo bi izdvojiti 9,7 milijuna dolara ili upola manje nego što se gubi isključivanjem iz pogona je-

dne hale zbog nedostatka struje. TEF-ovci su također izračunali da ih jednomjesečno stajanje postrojenja košta oko 4.000 tona ferolegura, odnosno oko 1,6 milijuna dolara. Ako bi redukcija duže potrajala šteta bi bila i veća.

— Mi, jednostavno, ne vjerujemo da može doći do 50-postotne redukcije struje. Ako do nje ipak dođe, a bila je najavljenja za polovicu mjeseca, pa je prolongirana do daljnje, šteta bi bila ogromna i to ne samo za naše elektrolize već i za prerađivačke kapacitete. Gubitak zbog neostvarene proizvodnje ovisi o dužini trajanja redukcije struje, dnevno će iznositi 3,5 milijuna dinara. Troškovi remonta peći i njihova ponovnog puštanja u rad neminovni su bez obzira na trajanje redukcije i procjenjuju se na oko 148,6 milijuna dinara. Naše računice govore da je devizni gubitak, pak, veći ako se ne uvezu mazut i stane proizvodnja nego ako se postupi obrnuti. Preostaje nam da sačekamo odjek na naše argumente — veli predsjednik Poslovodnog odbora SOUR-a industrija aluminija »Boris Kidrič« Zdravko Petković.

Tefovci, inače, imaju mnogo neprijatnog iskustva s poimanjanjem struje, još tamo od šezdesetih godina, pa direktor Cvitanović veli: — Smanjimo da postoji osnovica za traženje obeštećenja za potrošnju gubitaka koji ćemo imati zbog obustavljanja proizvodnje. Tražit ćemo obes-tećenje. Inače, do redukcije dolazi u najnezgodnije vrijeme, kad su uglavnom iskoristeni godišnji odmori i kad je cijena ferolegura na svjetskom tržištu veoma povoljna. I uz cijenu gubitka mi smo morali izvoziti dio proizvodnje, a sada na izvozu dobivamo. Šteta što će nam najavljenja redukcija struje, ako do nje dođe, a po sve mu sudeći hoće, »pojesti« uspešan finansijski rezultat iz prvog polugodišta.

Recimo još i to, da elektrolyze aluminija u Ražinama i Lozovcu za proizvodnju oko 85.000 tona primarnog aluminija troše godišnje oko milijardu i tristo milijuna kilovat-sati struje ili oko 3,6 milijuna dnevno. Ograničenje potrošnje bit će 50 posto. TEF, pak, troši dnevno oko 600.000 kilovat-sati električne energije i planirano je da ga se 100-posto reducirat.

O. JURETA

SJEĆANJE NA USTANIČKU 1941.

Susret s Pjerom

Moj susret s Petrom Grubišićem Pjerom desio se nekadno. Prije rata, nama skojevcima gimnazije Pjer je bio pojam izgrađenog istaknutog rvolucionara. Njegov partijski rad nije tada bio u neposrednoj vezi s radom mladih komunista u gimnaziji i u drugim srednjim školama, ali smo, osobito članovi rukovodstva SKOJ-a po jedinu srednjih škola znali da je Pjer i bilo bi nam posebno draga da smo makar i slučajno s njim došli u razgovor.

Sada, a to je bilo nakon dan-dva poslije odlaska prve Šibenskog partizanskog odreda, dakle 13. ili 14. kolovoza 1941. susretoh se s Pjerom iznenada i u posebnim okolnostima. Toga dana Lena Rakić, naša istaknuta aktivistkinja, koja je s majkom i

sestrom stanovačala blizu moje kuće, došla mi je i kazala da je Pjer kod njih u stanu. Kratko mi je ispričala da se vratio s terena gdje je bio na čelu jednog partizanskog odreda, da je prilično uganuo nogu i da još šepa, da je toga dana došao u njihov stan jedan karabinjer, kojem se na sreću Pjer nije učinio sumnjivim, te da ga zbog toga mora odmah skloniti na neko drugo mjesto gdje će biti u sigurnosti. Reklama mi je da se radi toga obratila jednom drugom aktivistu u susjedstvu, ali da joj je taj izjavio da zbog prilika u obitelji ne može uzeti odgovornost za Pjerovu sigurnost. Predložila mi je da Pjer sklonimo u moju kuću. Dogovorili smo se da ćemo Pjeru izvesti iz njene kuće noću kad nikog ne bude na

ulici. Tako smo oko devet sati uvečer doveli Pjera u moju kuću, u kojoj sam sâm stanovao. Trebalje je preći pedesetak metara. Pjer se oslanjao na nas, jer je imao veoma slab vid, a k tomu je još malo i šepao. Ostao je kod mene tu noć do prekutradan do noći. Hranu sam mu donosio od Lene.

Pjer je kao ilegalac promjenio svoj izgled. Prije je kosu češljao prema gore, nije imao brka i nosio je očale s debelim staklima. Sada je kosu češljao u stranu, imao je široki brk i nije nosio očale. Pokazao mi je svoju krivotvorenu osobnu kartu s drugim imenom i sa slikom prema njegovu novom izgledu. Znajući od Lene tko sam, u razgovoru je bio otvoren, naravno koliko je smatrao da treba da bude. Mirno mi

je i uvjerljivo govorio o našoj sigurnoj pobedi. O neuspjehu svog odreda kazao mi je da je uzrok i u tome što hrvatski seljaci u Zagori još nisu politički pripremljeni, pa misle da smo mi četnici koji se bore za povratak omarznute im stare Jugoslavije, ali da će našim boljim idejno političkim radom to njihovo krivo shvaćanje biti prevladano.

Kad je nastupila treća noć, zajedno s Lenom odveo sam Pjera do njezina stana.

Poslije oslobođenja doznao sam da je Pjer bio na čelu Primoštenko-krapanjskog partizanskog odreda, koji se nije mogao probiti dalje pa se vratio.

Paško PERIŠA

17. kolovoza 1937. godine Tito je došao na čelo Partije

Početak nove epohе

U historiji jugoslavenskog revolucionarnog pokreta, u historiji Komunističke partije Jugoslavije, i još više — u historiji ovog naroda jedan datum se posebno pamti: sedamnaesti kolovoza 1937. godine, kada je Josip Broz Tito došao na čelo Partije. U četrdesetpetoj godini života, poslije dvadeset sedam godina revolucionarnog rada, Tito je postao generalni sekretar Komunističke partije Jugoslavije. Tog 17. kolovoza 1937. godine, u teškim danima uoči drugog svjetskog rata, preuzeo je sudbinu Partije u svoje ruke.

»U prvoj polovini kolovoza« — sjećao se drug Tito — »dobio sam poruku od drugova Čolakovića i Žujovića iz Pariza da hitno dođem u Pariz, gdje je bilo sjedište Centralnog komiteta. Stigao sam tamo 17. kolovoza 1937. godine. Kazali su mi da je Gorkić dobio poziv i oputovao u Moskvu, gdje je kasnije uhapšen. Kominterni me je već obavijestila o tomu, dajući mi ujedno mandat da rukovodim Političkim sekretarijatom. Tako sam zapravo postao generalni sekretar i preuzeo punu odgovornost za našu Partiju.«

U životu Josipa Broza Tita bilo je teških i delikatnih situacija, ali je sigurno da se to kolovosko ljeto 1937. godine po težini i sve složenijem političkom naboju gotovo nije moglo usporediti sa prethodnim. I u zemlji i u svijetu situacija je bila krajnje ozbiljna, prenapregnuta. I tada, kada je manje hrabrima situacija izgledala beznadžna, Tito je jasno znao šta hoće. I što je važnije, znao je kako doći do cilja. Želio je snažnu i jaku Komunističku partiju koja će se boiti za ekonomska i politička prava radničke klase. Želio je ujedinjenu radničku klasu, zbratimljene narode Jugoslavije. Želio je međunarodnu solidarnost i vjerovanje u njenu snagu. I od tada, više od četiri desetljeća dosljedno je stajao na tom putu. Iskustvom revolucionara i snagom zemlja stao je u red onih ličnosti koje su svojim djelom prerasle granice vremena i zemalja iz kojih potječu.

Iako je te 1937. godine i formalno stao na čelo Partije, Tito je zapravo i prije toga bio stvarni rukovodilac KPJ. Nakon povratka iz Sovjetskog saveza, 1936. godine, Josip Broz je sa najbližim suradnicima počeo da gradi organizaciono i funkcionalno novu, moderniju Partiju. Trebalо je pokazati da KPJ može da povede ne samo radnike, već i veliki dio ostalog naroda, da može da dokaže onima »gori», u Kominterni, da su koncepcije koje je iznosio realne i ostvarljive. A na tom putu trebalo je ukloniti ogromno mnoga sumnji, nepovjerenja, smetnji. Trebalо je izdržati dvije godine probe, dok nije dobio određene ruke »odozgo« da sproveđe u djelu ono za što se zalagao. I upravo te dvije godine rada i borbe, najvećim dijelom na vlastitu odgovornost, ojačale su u ličnosti Josipa Broza i njegovih suradnika i aktivista KPJ samostalnost i vjera u vlastite snage, što će biti odlučujuće za djelovanje Partije u vremenu koje je tek dolazilo.

Poslije izbora za generalnog sekretara KPJ Tito se izvjesno vrijeme zadržao u Parizu. U zemlju se vratio ožujka 1938. godine, a već početkom svibnja obrazovao je privremeno rukovodstvo KPJ. »Stvaranjem novog rukovodstva Komunističke partije Jugoslavije u zemlji značilo je odlučujući korak na putu ka unutrašnjoj konsolidaciji Partije i otklanjanju svih ostataka frakcionaštva. Novo je rukovodstvo odmah uspostavilo neposredne veze sa pokrajinskim i drugim nižim rukovodstvima u cijeloj zemlji i svojim se radom okrenulo prema problemima radničke klase i radnih ljudi. Ono je organiziralo partijsku tehniku i škole za marksističko obrazovanje« — rekao je drug Tito.

Dolaskom druge Tita na čelo Partije započela je nova epoha u životu jugoslavenskog radničkog pokreta. Drug Tito je uspio da za kraiko vrijeme likvidira frakcionaštvo i konsolidira redove Partije, da stvari organizaciono-politički i idejno jedinstvo i da na osnovi izvorne, stvaralačke marksističke analize pripremi Partiju za historijsku ulogu koju joj je predstojala u NOB-u i revoluciji. Uspio je da zavali baklju revolucije u zemlji i ujedini njene narode i narodnosti.

U jednoj izuzetno teškoj i po mnogo čemu nepovljivoj situaciji naši narodi i narodnosti izdržali su sva iskušenja na svom putu ka slobodi i nezavisnosti jer su imali — Tita.

D. MAJSTOROVIC

SIBENSKI USTANICI U DRYARU, kolovoza 1941.

EPOPEJA PRVOG ŠIBENSKOG NOP ODREDA (10)

Piše: D. Grurević

Ustaničke zvijezde: Višić i Peran

RASPOREDOM snaga Prvog Šibenskog partizanskog odreda koje su uspješno stigle u Drvar (u Bosnu), dublje u unutrašnjosti zemlje, završava njegova epopeja. Ali zato tom fazom ujedno i počinju zvjezdani trenuci svakog od šibenskih ustanika pojedinačno. Prije nego u najkratim crtama opisemo kako je koji ustanik pojedinačno ušao u borbeni stroj, dat ćemo jedan značajan podatak o političkom djelovanju članova odreda.

Po sljednjeg dana kolovoza 1941. godine, u Drvaru je bilo sazvano savjetovanje delegata narodnooslobodilačkih gerilskih odreda. Među 30 delegata iz Donjeg Lapca, Mogorića, Vrepca, Visuća, Bruvna, Mazina, Srba, Kaldrme, Nebljusa, Oraškog Brda, Vakufa, Martin Broda, Petrovaca, Trubara, Grahova, Oštrelja, Crnog Luga i drugih mjesti bili su i predstavnici Šibenika — ustanici Miro Višić i Jere Belamarić. Miro Višić govorio je na savjetovanju o počecima borbe protiv okupatora u Šibenskom i ostalim krajevima Dalmacije. Na tom savjetovanju bila je jednočasno usvojena reolucija, koju su potpisali svi čak i Momčilo Đujić a koja je obavezivala ustanike na nepomirljivu borbu protiv okupatora i domaćih izdajnika.

Miro Višić djelujući s ostalim članovima odreda na terenu livanjskog područja

rasporedju Prvog Šibenskog odreda.

Prije nego što damo kratku sliku životnog i borbenog

Vlado Peran

puta svakog od pripadnika Šibenskog NOP odreda, op sat ćemo neobičan slučaj Vlade Perana.

NA OPERACIJU U ŠIBENIK

U jednom ranjem nastavku pisali smo o tome kako je Vlado Peran bio jedini iz sastava odreda koji je bostenan krenuo na borbeni marš. Zaista je bilo tako. Vlado je bolovan od akutnog zapaljenja centralnih sinusa. Teški marš, probijanje kroz borbu, boravak pod vedrim nebom, izložen kiši, vlagi i hladnim noćima — sve je to uvjetovalo pogoršanje nječova zdravstvenog stanja. Dok je ratovao u bataljonu »Sarac Vujadin«, gdje se drugovalo pretežno s borcima s livanjskog područja, bilo mu je predloženo da ode na operaciju u Livno, da će tamo biti prebačen neprimjetno, itd. Međutim, Vlado je molio drugove da ga pošalju u Šibenik. Kada mu je to odošreno, sam je krenuo preko kninskog i drniškog područja i gotovo nezapažen stigao u svoj rodni grad, među svoje drugove. Prihvatali ga je odmah porodica Trinajstić. Gotovo dva mjeseca krio se Vlado Peran u kući ove porodice.

Po riječima Vjere Trinajstić, trebalo je gotovo dva mjeseca da se nječov slučaj riješi. Odgovorni drugovi u Komitetu KP bili su obavijesteni o njegovu dolasku i situaciji u kojoj se nalazi. No, sve vrijeme nisu mu mogli pomoći. Trebalо je naći pogodnog liječnika i ordinaciju za operaciju, odnosno punktiranje. U takvoj situaciji, agilna i hrabra majka Vjera Trinajstić, našla je za to pogodnu osobu, liječnika Boška Maleševića, čija se ordinacija nalazila nasuprot ši-

benskom sudu. Ovaj liječnik primio je Vladu i uz asistenciju Vjere i još jedne skojevke, obavio uspješno punktiranje. Vlado je morao ostati skriven u ordinaciji (iza zavjesa) zbog mogućnosti komplikacija cijeli jedan dan. Sve je dobro prošlo i Vlado se vratio u ilegalno sklonište gdje se nastavilo liječenje još desetak dana.

Cim je ozdravio, Vlado Peran je bio upućen na teren Bukovice. Tamo se povezao sa Danom Rončevićem. On i Dane — ističe Vjera Trinajstić — jednog dana, krajem 1942. godine došli su u Šibenik.

Došla je do mene jednog dana Ružica Vukman — priča Vjera Trinajstić — i reče mi da dođem kod nje kući na jedan važan sastanak. Kad sam došla, tamo na opće iznenadenje, vrata njeni stana otvorio mi je Vlado. Tu su još bili Dane Rončević i Biserka Bukić. Pekle su se fritule. Vlado reče da je Dane Rončević morao po nekom poslu doći u Šibenik pa je, evo »poveo i mene. To je, kako reče Vjera, bio njen posljednji susret s Vladom Peronom, jer je sutradan Ružica Vukman javila da su drugovi otišli natrag u Bukovicu. S njima je pošao i Božo Blažević Žandala, koji se zbog gubitka veze kod Kaldrme vratio u Šibenik.

Vlado Peran bio je vrstan borac i starješina. Krajem svibnja 1942. godine bio je postavljen za komesara bataljona »Bude Borjan«, prvi učesnik u Šibenskom bataljonu u sjevernoj Dalmaciji. Počinuo je pri napadu na karabinjersku stanicu u Nuniću, 7. lipnja 1942. godine.

Za narodnog heroja proglašen je 21. prosinca 1951. godine.

LEGENDARNI MIRO VIŠIĆ

I Miro Višić je narodni heroj Jugoslavije.

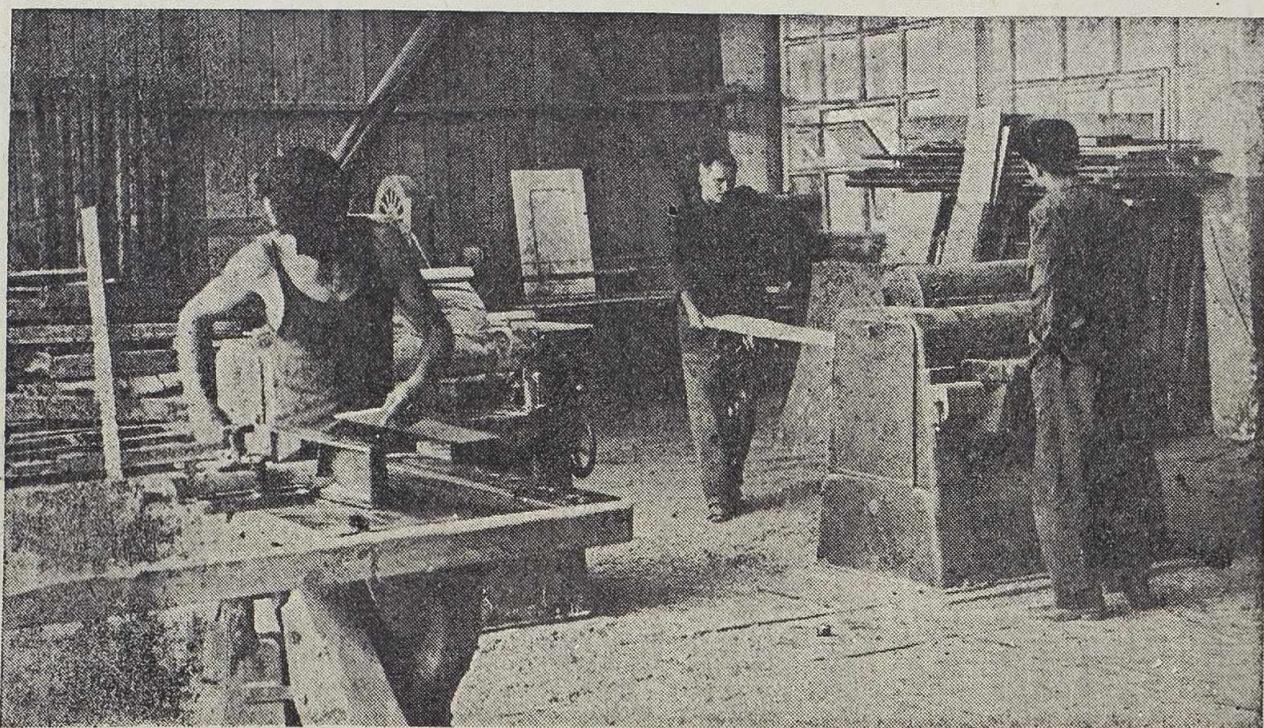
Poslije nego što je izvjesno vrijeme proveo u bataljonu »Starac Vujadin«, Višić je početkom 1942. godine — kada se rasplamsava naročni ustanak u Dalmaciji — ponalognu Partije upućen u Dalmaciju da političkim, partizanskim i vojničkim iskustvom pomogne u formiranju partizanskih jedinica, podizanju i učvršćenju partizanskih organizacija, širenju bratstva i jedinstva i razvijanju i jačanju narodne vlasti. Ubrzo je Miro postao politički komesar 3. dalmatinske brigade. Nakon tzv. IV neprijateljske ofenzive — kada je 9. divizija bila reformirana — biva postavljen za komesara Druge dalmatinske brigade. Na toj dužnosti je poginuo, 17. srpnja 1943. u borbi s Nijemcima.

Miro Višić

ubro je postao vrlo popularan. I inače, Šibenčani su se pokazali već u prvim danima kao vrsni borci i nepokolebljivi tumači potrebe stvaranja bratstva i jedinstva, prvenstveno među srpskim i hrvatskim stanovništvom.

Poznato je da su Višić i Peran proglašeni narodnim herojima. Njihova uloga, junatvo, njihova odlučnost u borbi, njihova vjernost Partiji i stvari slobode, došlo je izražaja već u borbenom

Nacrt Društvenog plana općine 1981.—1985.

Dinamičan i stabilan razvoj privrede

Nacrt prijedloga Društvenog plana općine Šibenik za razdoblje od 1981. godine na javnoj raspravi do 20. rujna.

● Nacrt prijedloga rezultat je trogodišnje aktivnosti na izradi i usaglašavanju planova svih nosilaca planiranja na području općine ● Svoje primjedbe i prijedloge građani trebaju dostaviti Općinskom zavodu za društveno planiranje, razvoj i statistiku

U naredno plansko razdoblje općina Šibenik ulazi s nizom pozitivnih činilaca, koji se ogledaju u povoljnem geografsko-prometnom položaju, značajnim materijalnim i ljudskim potencijalima, te povoljnijim uvjetima za efikasniju primjenu sistemskih rješenja i odgovarajuću ekonomsku politiku. Daljnji društveno-ekonomski razvoj ovisit će o potpunjem iskorištanju svih raspolaživih uvjeta i činilaca, većoj efikasnosti proizvodnje, dosljednijoj primjeni privrednog sistema i razvoja socijalističkih samoupravnih društveno-ekonomskih odnosa.

DRUŠTVENO-EKONOMSKI RAZVOJ

Polazeći od dostignutog stupnja razvoja materijalne osnove udruženog rada i samoupravnih društveno-ekonomskih odnosa, uočenih tendencija u dosadašnjem razvoju, te realnih materijalnih mogućnosti, očekuje se, da će ukupni društveni proizvod u 1985. godini doseći 9.046,9 milijuna dinara, što će predstavljati realan rast od 32,5 posto u odnosu na 1980. godinu. Društveni sektor sudjelovat će u društvenom proizvodu sa 8.411,8 milijuna (porast od 34,2 posto), dok će privatni sektor sudjelovati sa 635,1 milijuna dinara (porast od 13,7 posto). Tako će udio društvenog sektora u ukupnom društvenom proizvodu porasti na 93 posto, dok će udio privatnog sektora opasti za 7 posto.

Narodni dohodak iznosiće 7.686,0 milijuna dinara (porast od 31,1 posto), od čega u društvenom sektoru 7.275,3 milijuna, a u privatnom 592,7 milijuna dinara. Društveni proizvod po stanovniku iznosiće 112.600 dinara, što će

biti iznad prosjeka po stanovniku u SR Hrvatskoj u 1985. godini. Narodni dohodak po stanovniku iznosiće 97.980 dinara, što u sadašnjim odnosima odgovara vrijednosti oko 3.000 dolara. Dohodak OUR-a rast će prosječno 5,9 posto godišnje, pa će u 1985. godini iznosiće 6.172,0 milijuna dinara. Dohodak po zaposlenom iznosiće 300.260 dinara, što će predstavljati realan rast od 14,8 posto u odnosu na 1980. godinu, dok će prosječni godišnji rast iznosići 2,8 posto.

Osnovni pokretač privredne aktivnosti i nadalje će biti industrijska proizvodnja, čiji će rast iznosići 5,8 posto prosječno godišnje, a pojavit će se kao rezultat boljeg korištenja raspolaživih i izgradnje novih kapaciteta, te podizanja tehničko-tehnološke proizvodnje. Ukupna investicijska ulaganja u razdoblju od 1981. do 1985. godine iznosiće (najmanje) 14.100,4 milijuna dinara, što će predstavljati 37,5 posto društvenog proizvoda.

PRIRODNI I MATERIJALNI UVJETI RAZVOJA

Općina Šibenik ima povoljan prometno-geografski položaj na jadranskoj obali, koji može znatno pridonijeti njenom bržem razvoju. Šibenski pomorsko-lučki bazen povezan je željeznicom i cestovnom mrežom sa zaleđem, što omogućava razvoj lučko-pretovarnih usluga, cestovnog i pomorskog prometa, specifične industrije, trgovine i izvoza. Šire područje šibenske regije, međutim, ne raspolaže značajnijim prirodnim izvorima, osim rezervama boksite, gline, gipsa, kvarcita, te ukrasnog i tehničkog kamenja. Poznate rezerve ugljena su

iscrpljene, pa će biti potrebno izvršiti nova istraživanja.

Pogodni klimatski uvjeti pogodni su za stanovanje, kao i za razvoj turizma i mediteranske poljoprivrede. Za razvoj turizma veliko značenje ima razvedena i atraktivna obala sa Kornatskim otocima i sliv rijeke Krke sa svojim ljepotama. U oblasti poljoprivrede postoje mogućnosti za intenzivan razvoj specifičnih mediteranskih kultura, zimskog ranog voća i povrća, peradarstva, mljekarstva i stočarstva. Osim ulova na otvorenom moru, postoje velike mogućnosti uzgoja ribe, raka i školjki u proizvodnim lagunama kojima općina obiluje.

Privreda općine raspolaže značajnom materijalnom bazom koja još u potpunosti nije iskorištena, osobito u aluminijskoj industriji, turizmu i prometu. Nepovoljni razvojni faktori su slaba povezanost sa zaleđem zbog nedovoljnog željezničke i cestovne mreže. Posljedica toga je nedovoljna razvijenost industrije, zaostajanje luke, poljoprivrede i turizma. Privredna struktura je nepovoljna, posebno u industriji, zbog nedostatka tradicije u populativnim granama. Nerazvijene su također društvene, načune i stručne institucije, koje bi se trebale baviti razvojem i unapređenjem privrede, organizacijom rada i naučnim radom. Prostor se neracionalno iskorištava, što može imati nesagleđive posljedice za budući urbani i privredni razvoj.

STANOVNIŠTVO I ZAPOSLENOST

Prema rezultatima popisa u ožujku ove godine, na području općine trenutno živi oko 80 tisuća stanovnika, što predstavlja porast od svega 1,52 posto u odnosu na popis iz 1971. godine, bez obzira na značajniji i stabilan prirodni pribrojaj stanovništva. Na temelju dosadašnjeg dugogodišnjeg dugoročnog kretanja ukupnog stanovništva i nastalih strukturalnih promjena, očekuje se, da će i u narednom razdoblju biti prisutna

slična tendencija, pa će općina Šibenik u 1985. godini imati 83 tisuće stanovnika. Nastaviti će se s različitim intenzitetom unutrašnje migracije sa zagorskog, skradinskog i otočkog područja prema obali i gradu Šibeniku, koji će u 1985. godini imati preko 40 tisuća stanovnika, odnosno polovicu stanovništva cijele općine.

U skladu s promjenama u dobroj i socio-ekonomskoj strukturi ukupnog stanovništva, mijenjat će se i struktura aktivnog stanovništva. Nastaviti će se proces deagracije time, što će dio aktivnog poljoprivrednog stanovništva potražiti posao u ne-poljoprivrednim djelatnostima, stvarajući tako daljnji pritisak na pojavu nezaposlenosti i zapošljavanje u društvenom sektoru. Udio aktivnog stanovništva povećat će se na 39,7 posto ukupnog stanovništva, udio izdržavanog stanovništva opast će na 49,2 posto, dok će se udio stanovništva s osobnim prihodima zadržati na visokoj razini od 11,1 posto.

Na osnovi dosadašnjeg kretanja stanovništva i zaposlenosti, očekuje se, da će doći do slabljenja demografskog pritiska na zapošljavanje, ali će i dalje biti teškoča u zapošljavanju, radi značajnog broja evidentiranih nezaposlenih radnika, radnika na privremenom radu u inozemstvu i transfera dijela stanovništva iz poljoprivrede. Polazeći od utvrđenih osnova planova OOUR-a, broj zaposlenih povećat će se za 15,5 posto ili 2,9 posto prosječno godišnje. U privrednim djelatnostima prosječan porast iznosiće 3 posto, a brži rast imat će industrija, građevinarstvo, turizam i zanatstvo. U vanprivrednim djelatnostima porast će iznosiće 2,6 posto prosječno godišnje. Takvim kretanjem zaposlenosti u narednih pet godina bit će u društvenom sektoru otvoreno 3700 radnih mjeseta, od čega 3000 u privredi, 500 u vanprivredi, te 200 radnih mjeseta u privatnom sektoru.

Osim zapošljavanja na temelju novih investicija, daljnji porast zaposlenosti mora proizvesti u prvom redu iz boljeg korištenja i proširenja postojećih kapaciteta i otklanjanja uskih grla u proizvodnji, poticajima razvoja i zapošljavanja u uslužnim djelatnostima, maloj privredi i privatnom sektoru, te smjeličeg udruživanja rada i sredstava u osobnom vlasništvu građana.

Profesionalno usmjeravanje mlade generacije uskladiti će se s potrebama udruženog rada za određenim strukama i profilima kadrova, kao i pre-kvalifikacijom i dokvalifikacijom nezaposlenih radnika. To će se postići promjenom položaja proizvodnih radnika u sistemu nagradjivanja, u prvom redu boljim vrednovanjem proizvodnog rada, stvaranjem boljih uvjeta rada, te skraćivanjem radnog vremena radnika koji rade u smjerenama i na teškim i po zdravlje štetnim radnim mjestima.

POVEĆANJE DOHOTKA

Ostvarivanje daljnog rasta dohotka, kao okvira i materijalne osnove za zadovoljavanje osobnih, zajedničkih i općedruštvenih potreba i proširene reprodukcije bit će osnovni zadatak društveno-ekonomskog razvoja u narednom planskom razdoblju. Rast dohotka zasnovat će se dijelom na povećanju proizvodnje, prometa i usluga izgradnjom novih kapaciteta, ali i na bržem povećanju proizvodnosti rada, efikasnjem korištenju sredstava, rekonstrukciji i modernizaciji sredstava uz primjenu suvremenih tehnolo-

gijskih i naučnih dostignuća, bojiloj organizaciji rada i sistemu raspodjele dohotka i nagrađivanju prema rezultatima rada. Budući da je dohodak osnovni pokretač i motiv udruživanja rada i sredstava, bit će potrebno razvijati samoupravne odnose u stjecanju i raspoređivanju dohotka, te osigurati skladnije uvjete privredovanja, kako bi se u svakom OOUR-u stvarao dohodak u skladu s rezultatima rada i poslovanja.

Polazeći od takvog opredjeljenja i samoupravno dogovorene razvojne politike, radnici, samoupravni poslovni organi i OOUR-i utvrdit će planiranjem i ostvarivanjem planova takve programe proizvodnje, rekonstrukcije i modernizacije, te novih investicija, podjele rada i udruživanja rada i sredstava, koji će osigurati neophodan i stalni rast dohotka. Ostvareni dohodak udruženog rada raspoređivat će se prema samoupravnim sporazumima i društvenim dogovorima udruženog rada, kao i prema ciljevima i zadacima privrednog razvoja.

Radnici u osnovnim organizacijama udruženog rada društvenih djelatnosti stjecat će dohodak ovisno o doprinisu, što ga svojim radom ostvaruju u povećanju dohotka udruženog rada materijalne proizvodnje i povećanja ukupne društvene proizvodnosti. Ovaj doprinos utvrđivat će se pomoću cijena usluga, odnosno samoupravno dogovorenim odnosima u procesu ostvarivanja programa zadovoljavanja zajedničkih potreba.

POVEĆANJE EFIKASNOSTI I PROIZVODNOSTI RADA

Porast efikasnosti i proizvodnosti rada jedan je od najvažnijih činilaca za ostvarivanje naznačenog privrednog i društvenog razvoja. Radi toga angažirat će se sve društvene snage u razvoju socijalističkih samoupravnih društveno-ekonomskih odnosa, te ojačati poziciju radničke klase u ovlađavanju procesom cjelokupne društvene reprodukcije.

U uvjetima ograničenih mogućnosti investiranja u nove proizvodne kapacitete i uz potrebu značajnijeg porasta broja zaposlenih u narednom razdoblju, povećanje iskorištenosti postojećih proizvodnih kapaciteta javit će se kao odlučujući činilac daljnog rasta proizvodnje, izvoza i po sticanja odgovarajuće konkurentnosti na domaćem i vanjskom tržištu. Proizvodnost rada u društvenoj privredi rast će prosječno godišnje po stopi od 3,1 posto, što će omogućiti povećanje osobnog i društvenog standarda i poboljšanje reproduksijske sposobnosti privrede. Stupanj iskorištenosti raspolaživih kapaciteta poboljšat će se izborom odgovarajućih proizvodnih programi, različitim oblicima proizvodnog i dohodnog povezivanja OOUR-a, te otklanjanjem uskih grla u proizvodnji. Bolje iskorištenje kapaciteta postići će se i povećanjem broja smjena, čime će se proširiti mogućnost za proizvodno zapošljavanje i potpunije korištenje postojećih radnih potencijala, odnosno boljim korištenjem radnog vremena.

Povećanje proizvodnosti rada bit će, u prvom redu, rezultat bolje organizacije rada i racionalnije upotrebe svih činilaca proizvodnje, poboljšanja i kvalifikacijske strukture zaposlenih, primjene suvremenih naučnih i tehničkih dostignuća, uz neprekidno unapređivanje nagradjivanja prema rezultatima rada.

LJ. JELOVČIĆ

NAŠA ANKETA

Costi o Brodarici

Brodarica se od malog mjesto pretvara u atraktivno turističko središte. Upitali smo domaće i inozemne goste što misle o uslugama koje im pružaju tamošnji domaći ugostitelji.

ŽELJKA RAJNER (55) godina — Dolazim ovdje od 1962. godine jer imam tu vikendicu. Prije toga dolazila sam u Sibenik i odlazila na gradsko kupalište. Velika prednost Brodarice je ta što ovdje nema gužve i more je čisto. Mislim da perspektiva Brodarice leži u turizmu. Osim toga, usluge u samoposluži su odlične. Jedino primjedbu stavila bih na kruh i na slabu rasvjetu.

NEDILJKA ŠUMERA (23) — Najveći nedostatak Brodarice je taj što nema vanjskog svjetla. Osim toga, na ovom području nema autokampa. Trebalo bi osigurati i prijevoz gostiju, koji su odsjeli u »Solarisu«. Tako bi posjećenost bila veća. Mladi nemaju baš mnogo mogućnosti za izlazak. Trebalo bi otvoriti diskop klub.

UDO LOOSE (27) — Dolazim ovdje sa porodicom već drugi put. Odsjeli smo u GRILL OCEANIKU. Hrana je odlična i dosta je jeftina. Uglavnom užijamo mesa sa ražnja. Nekih naročitih primjedbi nemam. Plaže su dobre. Jedino što na plaži nema sunčobran. Navečer posjećujemo uglavnom restaurane i kafiće.

TOMISLAV GOVIĆ — Rođen sam na Krapnju ali na Brodarici živim već 14 godina. Mnogo toga se promjenilo ovdje. Brodarica je od jednog malog sela postala atraktivno i dosta posjećeno turističko mjesto. Pored velikih prednosti ima dosta i nedostata. Mjesna zajednica bi se trebala više angažirati oko uređenja plaža i puta do obale. Bilo bi dobro izgraditi i šetalište. Osim toga, prijevoz bi trebao biti bolje organiziran. Inače, Brodarica ima lijepo razvedenu obalu, more je čisto i pristup plaži je dosta dobar. Mesta za izlazak imaju dosta. Samo što bi trebalo uvesti noćnu uličnu rasvetu. S. Puipac

PRIMOŠTEN

Manji broj izletnika

Od 1. srpnja kroz primostenku luku prošlo je nešto više od 10 tisuća putnika i izletnika. Najveći promet ostvaruje katamaran koji vozi na Hvar te brod »Vranjak« koji na svojim kraćim izletima redovito svraća u primostenku luku. Ovom broju putnika nisu pribrojeni oni što s brodom »Maleni«, vlasništvo hotela »Adriatic« idu do otoka Zlarin.

Budući da je sezona dobrom dijelom prošla, gotovo je sigurno da lanjski promet od 20 tisuća putnika ove godine neće biti ostvaren.

J. P.

FOTOREPORTAŽA *Otocima i obalom TURIZAM BEZ PROTOKOLA...*

Ribari s Kalija na Kornatima

Kako pobjeći zahuktaloj »industriji turizma« koje smo svjedoci i ovog vrelog kolovoza? Kako u tipiziranom sustavu ponude pronaći nešto što će nas održati u osjećaju djevičanskih ljepota, nezaboravnih ugođaja, nekonvencionalnih susreta.

Odgovor je samo jedan: treba proskitati, zaputiti se od mjesta do mjesta, od otoka do otoka. Poći u pravu, slatku turističku avanturu, izbjegavati hotele.

Ovaj naš fotoreportažni zapis nastao je baš na jednom takvom putovanju bez posebnog plana. Kada se putuje uvijek doživljaja ima, susreti se zbivaju »sami od sebe«. U svemu tome, vidjeli smo i ovom prilikom: naš turizam zadržava još uvijek i one plemenite crte gostoljublja, srdačnosti, iskrene međuljudske komunikacije...

Što treba pričati o Kornatima? Nama ovdje koji smo im u predvorju? Ti čarobni otoci mogu se doživjeti na razne načine. Pošli smo u Kornate na jednom ribarskom brodu iz Murter-a. Već je i to doživljaj. Priprema za lov. To su priče za pravi filmski scenarij. Pa onda ono kuhanje brudeta od »sitniša«, na ribarski način. Večera u Smokvici o zalazu sunca, a potom dugi noćni lov.

Ravni Žakan možda je ipak mala turistička baza koja se komercijalizirala. Ali, treba ostati tamo i preko večeri. Piti ono gusto crno vino s ribarima iz Salija, kao što smo i mi učinili. Onda kada gostiju više nema, kada se osoblje povuče na počinak, a malobrojne ostavi da uživaju do mile volje. I onda u gluhoj i toploj noći padne odjednom pjesma: »Da li znadeš ono mesto ča se zovu Kali...« Kao da su u pjesmu prelivene sve tegobe i samoće ribarske, sav kamen otočki, čitavo naše more. Da se koža naježi od pravoga uzbudjenja. Ovoga nema u agencijskim i privatnim programima za Kornate.

Na otoku Žirje dočekala nas zamamna tišina, stare ribarske kuće u luci i još starije u selu, preko brda. Plodno polje medu kamenitim padinama, puno najukusnijih šljiva posebne sorte, lučice i prirodne plaže koje kao da spadaju u rajsko podneblje i koje je, kažu legende, koristila osobno još

Kuhar Stipe Pašara na Žirju

ilirska kraljica Teuta. Mi smo, pak, u svremenom Žirju, gdje smo se mogli najaviti i telefonom. Začuduje manira mještana: pozivaju vas u kuće na času vina i na slane srdele, a nikada vas nisu vidjeli. Onda nailazite na domaće turiste koji ovamo dolaze već deset, petnaest godina! U Žirju je zadruga otvorila novi restoran. Nismo mogli ništa drugo, do naručiti dobru škrpinu. Biti na Žirju, pa ne probati naše leše škrpine s juhom i rižima?«, čudio se »kupo kužine« Stipe Pašara, rođeni Žirjanin. Dok nam je to pripremalo s njim smo počaskali. Došao je raditi ovu sezonu na svoj otok, iako već dugo godina živi na »kontinentu«, u Ličkom Osiku! Zna odlično peći ličke janje, ali nije zaboravio kako se vrhunski sprema riba. Došao je ovamo i Romano Klarin, Jezeranin, konobar na bijelim flotama što krstare Karibima, Bahamima... Stručnjaci sve od prve ruke. To znaju već i mnogi Šibencani i strani nautičari. Žirje je pravi biser Šibenskih otoka.

A biseri jednog dijela šibenske obale su i naše dvije djevojke u marinera majicama. Nisu to turistkinje iz jednog od desetaka malih kampova Grebaštice i Sparadića gdje smo se zatekli, već naše curice, prave, »domaće«. Njihove bake nisu poznavale ovako suvremenu odoru, ali su se posve navikle. Navlike su se i na to da im na »taracu«, ispred soba gdje su turisti sinovi i kćeri pozovu i druge namjerne. Tako se na tim mjestima onda zameće neplanirano prijateljstvo. Uz sir, prsut i domaću žutinu. Sjedili smo tako na jednoj terasi iznad mora pošto smo naše mlade iz Grebaštice snimali na obali, među brodovima. Našao se šarolik, ali prijatan svijet. Tu smo sreli Hansa i Rutu Lehman, te Martina i Margaret Schoeder. Ovi su Nijemci iz Stutgarda slavili rođendan i svoj četvrtnaest dolazak u Grebašticu. To je turizam bez protokola.

Ima ga na svakom koraku. Treba mu se samo približiti.

Djevojke iz Grebaštice

Napisao i snimio: J. ČELAR

Dnevnik gradskog reportera

Zaboravljeni okoliš

UZ PRSTACE i »pošip« časkamo o stabilizacijim teškoćama (to su naši već »standardni« paradoksi). Od svih priča i pričica najdraža mi je ona od jednog vikendaša, Beograđanina. Dakle, stanari jedne višekatnice u Novom Beogradu nisu htjeli ustaniti u stanove, dok im izvodač radova nije uredio okoliš.

Usporedba sa Šubićevcem je neizbjegljiva. U sivilu, duduše skladnog betona ni traga zelenilu. U vrućinu, ljetnim danima to se posebno osjeća. Iako je na drvorede, travnjake i cvjetnjake zaboravio izvođač, zar stanari trebaju stajati skrtenih ruku? Kad govorimo o dobrovoljnem radu mi obično držimo da je on »svojina« vangradskih mjesnih zajednica. Kao da bi to bila hereza za stanovnike gradskih predjela. A stanovnici Šubićevca imaju dobar primjer upravo na svom području: zelena okolina osnovne škole »Rade Končar«.

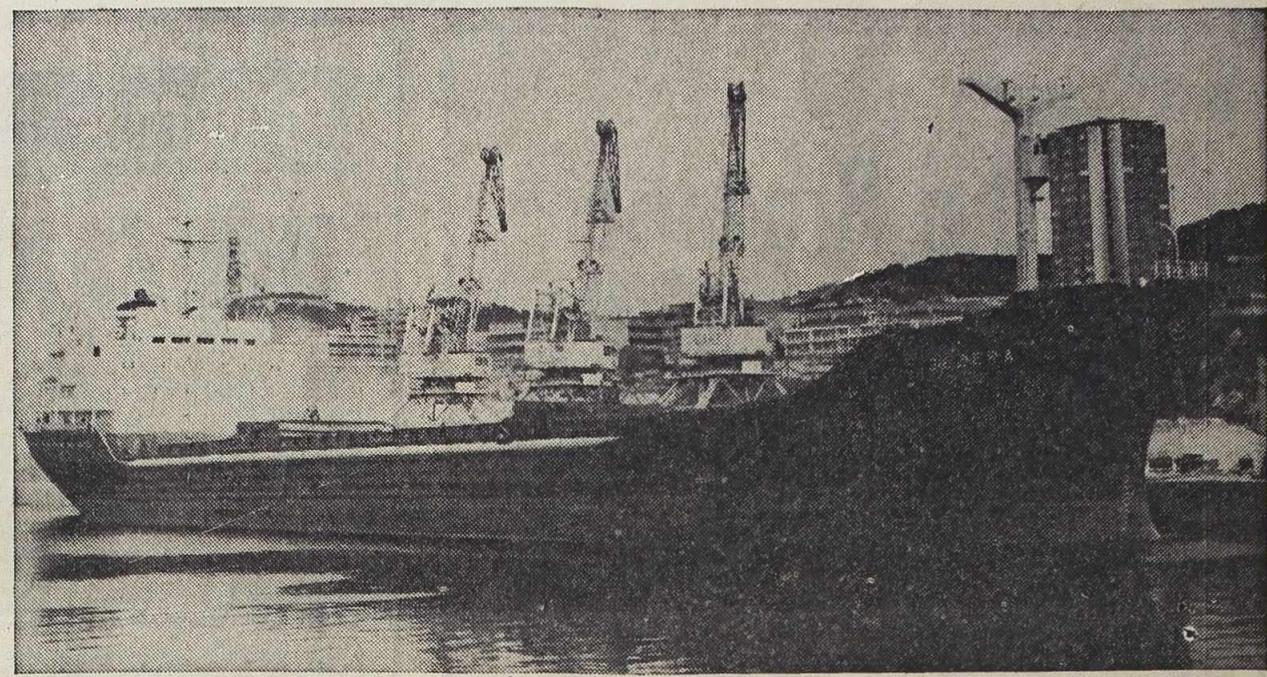
OSNOVCI te škole imaju teških problema s prostorom. Prekobrojnih je jednako i u gradskim vrtićima i jaslicama. Izvršnom odboru SIZ-a za predškolski odgoj stiglo je 56 žalbi roditelja, nezadovoljnih odlukom da njihova djeca neće organizirano boraviti u predškolskim ustanovama.

Novi objekti su jedino rješenje, a o investicijama zaista nije popularno govoriti. No, upozorenje je prijeko potrebno: Nemojmo biti neozbiljni, kad je riječ o djeci.

ŠIBENSKA djeca (i odrasli) guštaju za vrijeme Festivala djeteta u brojnim kulturno-zabavnim manifestacijama. Ove je, pak, sezone zapaženo intenzivno nastojanje Centra za kulturu da se festival »produži« dodatnim priredbama, da se nazru obrisi »Šibenskog kulturnog ljeta«.

No, kako nam reče Borna Šarić, jedan od nosilaca te organizacije već se rađaju dileme s kakvim programima ići. Za izuzetne umjetnike valja izdvojiti i znatno više sredstava, a zanimanje obično nije primjereni. »Mali« programi naprotiv znatno su jeftiniji i pobuduju zanimanje. Valja, dakle, naći pravu mjeru. Zadovoljiti i one, koji vole »Slovenski oktet« i domaće, šibenske klape. U krajnjoj liniji dobro je da se javila sama dilema, jer to je znak da se, za razliku od niza ljeta, počelo vrlo ozbiljno misliti o kulturno-zabavnim sadržajima za građane i turiste.

Kronicar.

RO »Luka« — u usporedbi s lanjskim polugodištem pretovar je veći za 12 posto

RO »LUKA«

Plan se uspješno ostvaruje

S pretovarom od 450.000 tona i ukupnim prihodom od 76,957.000 dinara LUKA je uglavnom uspješno završila prvo polugodište. Pretovar je u odnosu na plan manji za 10 posto, a dohodak za svega 1,4 posto. No, u odnosu na isto razdoblje u 1980. pretovar je veći za 12 posto, a dohodak čak za 60 posto.

U ukupnom pretovaru dominirajuće mjesto zauzima rasuti teret — 380.000 tona što je oko 5,5 puta više u odnosu na generalni teret. Od rasutih tereta glavni pretovara čine sirovi fosfat, boksit, ugljen, manganova ruda i silikomangan te glinica. Najizraženiji podbačaj je kod pretovara boksita za gotovo 50 posto, što je, donekle, kompenzirano sa 17.000 tona gline, ali i sa tim je oko 25

posto ispod plana pretovara boksita.

Generalni teret čine anodni blokovi, umjetno gnojivo. AL poluge i blokovi, aluminij i rible brašno. Kod generalnih tereta trenutno najveći podbačaj je kod umjetnog gnojiva (43 posto), a i sitniji podbačaji kod ove vrste tereta nisu beznačajni za realizaciju i financijski rezultat.

Uzimajući ukupne rezultate plan se dosta dobro ostvaruje — i do kraja godine, ako se popravi situacija sa boksim i umjetnim gnojivom, mogao bi biti gotovo u potpunosti ostvaren. Svi ostali podbačaji, s obzirom na polugodišnje, manje su kritični i malo je vjerojatno da će zbog nekih okolnosti ostvarenje ostalih planskih zadataka doći u pitanje. Podbačaj u pretovaru od 10 posto u realizaciji je gotovo anuliran, jer iznosi 1,4 posto, uglavnom zahvaljujući uštedama od oko 4 milijuna dinara što je rezultat dosta visoke produktivnosti i samoprijeđora. Utrošena sredstva iznose preko 16 milijuna što je u odnosu na plan više za

9 posto. U odnosu na isto razdoblje prošle godine troškovi su porasli za 67 posto, što je rezultat većeg obima pretovara ali i rasta cijena sirovina i materijala, električne energije, PTT usluga kao i ne baš visoke stednje u radnom kolektivu o čemu bi posebno trebalo povesti računa. Mjesečna prosječna stopa rasta troškova iznosi 9 posto, a prihoda 7,5 posto, a u buduće treba da to bude obrnuto — stopu rasta troškova smanjiti, a rast prihoda povećati.

Dohodak iznosi 59.300.000 dinara, ili za 4 posto manje od planiranog, ali za blizu 57 posto više od dohotka u istom razdoblju prošle godine. Prosječni mjesečni dohodak po radniku veći je za preko 59 posto.

Inače, u odnosu na lanjsko razdoblje čisti dohodak veći je za 46 posto. Istodobno osobni dohodak po radniku iznosi 14.009, što je vrlo blizu planiranog republičkog projekta. Kod neto osobnog dohotka radnici »LUKE« su za 5,5 posto iznad republičkog plana.

J. P.

»Croatia«

4,9 milijuna dohotka

Ukupna premija osiguranja kod ZAJEDNICE OSIGURANJA »CROATIA« u prvom polugodištu ove godine viša je za 31 posto u odnosu na isto razdoblje 1980. godine, a u odnosu na plan čak za 42 posto. Najznačajniji porast fakturirane premije ostvaren je u Zajednici osiguranja imovine, a iznosi 35 posto. Ostvaren je i znatan porast naplaćene premije — 24 posto veći je nego u istom razdoblju prošle godine ili 60 posto od ukupno fakturirane premije. Kod osiguranja osoba i to kod grupe osiguranja NEZGODA ostvaren finansijski rezultat je za 64 posto veći nego u prošloj godini, a kod grupe osiguranja ŽIVOTA ostvaren finansijski rezultat iznosi 208 tisuća dinara, dok je on u prošloj godini bio

negativan. Kod Zajednice rizika osiguranja transporta također je ostvaren porast finansijskog rezultata jer su prihodi znatno brže rasli od rashoda.

Ako sve ove postotke svedemo na novčanu sumu, onda ukupni prihodi iznose preko 57 i pol milijuna dinara, a rashodi preko 42 milijuna što daje pozitivan finansijski rezultat od oko 15 i pol milijuna dinara.

Istodobno Radna zajednica ostvarila je prihod od preko 6 milijuna i 200.000 dinara, što je za 33 posto više nego u istom razdoblju protekle godine. Ukupni rashodi su za 25 posto veći od prošlogodišnjih i iznose nešto preko milijun i 200 tisuća dinara.

J. P.

Zapis penzionera

Ljetni telefonski razgovor

BIO sam dokon i, ne bez razloga, nazvao jedno poduzeće u gradu da se zainteresiram za posao koje je ono imalo obaviti.

Ljeto je. Žestoko toplo. Poduzeće koje sam nazvao ne želim imenovati jer takvih u nas ima slijaset. Znači: svaka sličnost namjerna!

Ovako je tekao razgovor na telefonskoj liniji:

- Alo...
- Da... (poslije kratke stanke).
- Je li to poduzeće (navedem to i to).
- Jeste, a što vas interesira?
- Ja bih direktora, znate s njim sam se dogovorio...
- Direktora nema, na godišnjem je...
- A tko ga zamjenjuje?
- Niko!
- Kako nikо?
- Ma, ne, ne... nitko ga ne zamjenjuje.
- Da li vaš direktor ima zamjenika ili pomoćnika?
- Ima zamjenika!
- Dakle...
- Ništa, dakle, i on je na godišnjem.
- A tko njega, mislim njega kao zamjenika, zamjenjuje.

Prije smijeh, pa onda sočan odgovor:

— Kod nas, druže niko nikoga ne zamjenjuje... Oni ne žele, da vam kažem u povjerenju, da ih bilo tko zamjenjuje dok su na godišnjem. Znate, pa ovaj, to je stil rada, oni tako rade...

— Znači kod vas nema kolektivnog upravljanja.

— Ima! Kako vi to mislite.

— Ne mislim, samo pitam.

— Ima kod nas se kolektivno upravlja ali kad su tu direktor i njegov zamjenik. Znate već. Bez njih se ništa ne može. Nego, druže, dodite vi, ili nazovite kad prođe kolovoz. Naši će rukovodioći onda doći.

Vraćam se neobavljenog posla preko Pojljane. Sretne me stara, dobra drugarica koja je još uvijek u radnom odnosu. Ispričah joj sadržaj telefonskog razgovora. Ona mi odgovori, uz lagani podsmijeh:

— Nije tako samo kod nas... Nitko ne želi da ga neko zamjenjuje, najmanje direktori. Znaš, sve treba shvatiti.

Eto, za ovaj put toliko. Možda će uskoro zahladiti, pa će i tema biti više.

Vaš GRGUR

Ljetni boravak u gradskim vrtićima

Prema željama i potrebama koje su na početku ljeta izrazili roditelji, u šibenskim dječjim vrtićima, u takozvanom ljetnom boravku, smješteno je trenutno stotinjak djece, dvadesetak ih pohađa vrtić u Vodicama, dok u jaslicama boravi čak trideset malšana, što je polovica od ukupnog broja jasličke djece. Boravak u šibenskim vrtićima organiziran je u oba ljetna mjeseca i to samo u jutarnjem terminu, od 5 sati i trideset minuta do 13 sati. Roditeljima su bili ponuđeni i drugi termini, međutim, oni su izrazili želju samo za jutarnjim. U vrtićima »Ruža Vukman«, »Jelka Bučić« i »Ante Šantić« raspoređena su djeca iz svih ostalih gradskih vrtića, za otvaranje kojih se nije javio dovoljan broj djece.

Pisma uredništvu

Maltretiranje kupača

Druže uredniče!

Prije mjesec dana probijena je zaobilazna cesta za vikend-naselje na Jadriji o kojoj nitko ne brine, a motorizirani bilo stranci ili domaći teroriziraju kupače bukom, parkingom, ispušnim dimovima i što je najvažnije brzinom, pa se svakog časa može očekivati nesreća.

Iako je urbanističkim planom kupališta i vikend-naselja na Jadriji izričito zaboravljen promet motornim vozilima, nema, nažalost, nadležnog organa, službe ili inspekcije koji bi zaštitili građane-kupače.

V. B.

IN MEMORIAM

ANTE BUJAS

U dubokoj starosti umro je naš sugrađanin Ante Bujas — Trista, otac dvaju boraca NOR-a Mate i Dinku, koji su mu bili jedina djeca. Sin Mate bio je prije rata i u prvoj godini okupacije istaknuti aktivist i rukovoditelj SKOJA u Šibeniku. Talijanski fašisti strijeljali su ga sa još petoricom omladinaca — komunista u listopadu 1941. godine. To je bila njihova slijepa i bijesna odmazda zbog atentata na špijuna Škotona koji su izvršili aktivisti NOP-a. Sin Dinko poginuo je u partizanima.

Ante Bujas hrabro je podnio taj teški udarac i progone okupatora. Ostao je do kraja života dostojanstven kao čovjek i rođoljub.

Pokapan je 13. kolovoza 1981. na groblju u Crnici.

Program rada u ljetnom boravku u dječjim vrtićima nešto se razlikuje od programa u redovnom, jednogodišnjem. Uglavnom je prilagođen ljetnim uvjetima, uključujući i povremene odlaske na plažu.

Novo o starom

Cijene ugostiteljskih usluga

U jednom od biltena Jugoslavenskog festivala djeteta, a prije dva tjedna i u našem listu, u osvrtu na cijene u ugostiteljskim objektima, napisano je da »oni sa dubljim džepom mogu otiti i u »Zlatnu ribicu« na Brodarici. Pošto smo se uvjerili da takva tvrdnja nije objektivna u prošlom broju našeg lista donijeli smo vijest da je taj objekt na Brodarici, zbog pristupačnosti cijena, kvalitete jela i usluga, za goste s — plitkim džepom!

Poslije objavljinjanja te vijesti vlasnici ostalih ugostiteljskih objekata izrazili su negodovanje. Našu redakciju posjetio je vlasnik »Jadranskih susreta« iz Pirovca, tvrdeći da njegov lokal nije skup i da se strogo drži cijena odobrenih od strane Općine za tu kategoriju objekta. Dodao je da dodemo i da se uvjerimo. I doći ćemo! I ne samo u Pirovac! Jer, nije nam bila namjera da nekoga hvalimo, a nekoga kudimo. Nego da budemo objektivni. U tom nastojanju, prema do sada prikupljenim podacima, izgleda da smo pogriješili kad smo napisali da je »Zlatna ribica« jeftinija za 30 do 40 posto u odnosu na neke druge lokale. Taj postotak je daleko manji. I to iz razloga što je »Zlatna ribica« zadržala stare cijene koje su ispod razine odobrenih, dok se ostali manje-više drže cijena za svoju kategoriju. Nije, dakle, riječ o tome da je netko neovlašteno probio taj »plafon« nego da su pojedini vlasnici iskoristili mogućnost povećanja cijena u skladu s općinskom odlukom, dok su u »Zlatnoj ribici« zadržali stare cijene što je također dozvoljeno, a gostima itekako dobro došlo.

Krešimirov trg

Ive Grgas — Grandov u razgovoru sa našim novinarom

Susret s našim iseljenikom

UVIJEK S RODNIM KRAJEM...

Simpatičnom mješavinom engleskog jezika i dalmatinskog narječja Ive Grgas-Grandov nastavio je, pričajući nam o životu po dolasku u New York.

— Naši ljudi na koje sam naišao u New Yorku žalili su mi se da nema posla. Kad je sam bio siguran u svoju snalažljivost uvjeravao sam ih kako će naći posao. Otišao sam u klaonicu i jednostavno rekao da hoću da radim »mukti«. Poslom koji sam obavio u vrlo kratkom vremenu, a za koji je bilo predviđeno nekoliko ljudi, prisilio sam šefa da me primi na stalni rad. Uz posao dobio sam i mesu koje sam odnio našim ljudima i time im pokazao da sam već prvog dana uspio da zaradim. Nakon 15 godina rada, na mnogim poslovima, uspio sam da osnujem vlastito poduzeće. Glavna djelatnost bila je izoliranje instalacija, ali sam kao »poduzetnik« izvršavao i druge poslove.

Pomalj, skrenuli smo razgovor na drugu temu. Pomoći koju je, kad god je to mogao, pružao našim ljudima koji su dolazili u New York, i svom rodnom mjestu, Zablaču.

— Ljudima iz naše zemlje, koji su dolazili uvijek sam pomogao. Zaposlio bi ih kod sebe ili bi im našao neki drugi posao. Mnogima sam pomogao i u dobivanju potrebnih dokumenata, rješavao im razne probleme, s obzirom da sam poznavao velik broj ljudi u New Yorku. I sve akcije koje su bile provedene u Zablaču, materijalno sam pomogao. Dao sam novac kad su učudili struju, vodu, telefon i u nekim drugim prilikama. I sada sam spremjan da pomognem sve što će još više poboljšati život u Zablaču. Baš smo se nedavno do-

govorili o uređivanju mjesta, o mogućnostima izgradnje ambulante i adaptacije stare školske zgrade. Kad budem išao uskoro u Ameriku, iznijet ću našim ljudima planove i organizirati da se sakupi materijalna pomoć.

Zanimalo nas je njegovo viđenje Zablača prije odlaska u Ameriku, i danas i razlike u uvjetima i načinu života.

— Razlike su ogromne. Mnogo toga je učinjeno, život je postao ugodniji, lepsi. Pa vidite, sad mladi ljudi malo idu na rad u inozemstvo. Zašto da idu kad im je ovdje, i bolje nego negdje vani.

I konačno, došao je red da se nešto kaže i o skorom povratku.

— Vratit ću se iduće godine, ali ću opet ići u New York jer tamo su mi sinovi i kćer. Moj posao nastavili su sinovi i normalno da će im još morati u nekim stvarima pomagati. I sad dok sam ovdje, redovnono održavam vezu s njima i upućujem ih šta da rade, a i zanima me kako ide posao.

Nakon ovih riječi, shvatio sam zašto sat Ive Grgasa-Grandova »kaska« za našim vremenom čak 6 sati. I na odmoru njegove misli zaokuplja posao. Njegov sat pokazuje američko vrijeme da bi stalno mogao znati, kako približno tek u poslovi, odnosno da bi što točnije mogao da kontaktira s naslijednicima. Želja za radom i poslovni duh, kako nam je sam rekao, još su uvijek prisutni.

— Neću stati na miru, radić ću i ovdje, rekao nam je na kraju »povratnik«, koji to i nije, jer je dio sebe ugrađivao u svoje mjesto i kad je tisućama kilometara bio udaljen od njega.

Razgovor vodio:
M. SEKULIĆ

Kratke vijesti

UDŽBENICI ZA OSNOVNU ŠKOLU

Po prvim pošiljkama moglo bi se zaključiti da su šibenske književne dobroopskrbljene udžbenicima za osnovnu školu. Stoga su se mnogi roditelji odlučili na kupovinu kako bi izbjegli već tradicionalne gužve pred početak školske godine. Zasad je dovo-

ljan broj udžbenika za četvrti, peti, šesti i sedmi razred, dok će udžbenici za ostale razrede, s obzirom na izmjene u programu, stići nešto kasnije. To se u prvom redu odnosi na udžbenike za prvi razred osnovne škole, te udžbenike za usmjereno obrazovanje koji će, kako smo informirani, stići krajem druge polovice kolovoza. (rt)

PREDVENTIVA ČUVA ŠUME

U organizaciji radnog kolektiva »Kras« na području općine traju mjere sezonskog

čuvanja šuma od ljetnih požara. Uspostavljena su stalna dežurstva a radnici su opremljeni naјsvremenijim priručnim sredstvima i u stanju su sami intervenirati u slučaju požara. U protupožarnoj zaštiti angažirane su mješane zajednice i društveno-političke organizacije, ali se apelira i na turiste, izletnike i građane da čuvaju šume od požara. Tako provedene preventivne mjere pridonijele su da ovog ljeta nije bilo značajnijih šumskih požara.

(rt)

Povodom izložbe Vlade Petkovića

Skica putujućeg slikara

Kad otvorite stranicu novina, i pažnju vam privuče nekakav razgovor recimo, zacijelo vam ne pada na pamet da postoji stotinu načina, situacija i mogućnosti na koje novinar radi. Neke treba pripremiti i dogovoriti, u neke se uvalite nasumice. Od nekih sugovornika očekujete mnogo, pa od materijala koji dobijete uspijete skrpati tek koju karticu teksta. Neki vas izmuće do zla boga, a najgore od svega je to što čovjek iz njih ostaje prazan... Neki opet produ u korektnoj ali hladnoj atmosferi, u kojoj dobijete točno onoliko koliko tražite i onda nije problem sjeti za pisači stroj i odverglati od riječi do riječi par kartica. Vaš sugovornik samo što vam ne diktira i točke i zareze i nove redove...

Ima, međutim, razgovora, koji malo sliče na posao, na neko obavljanje zadatka, koji su naprosto druženje dvoje ljudi, i najgore od svega je to što usput morate i bilježiti. To narušava koncentraciju i u sve pomalo unosi neku prozaičnu, poslovnu crtu. U kontakt koji je lijep i pravi, a o takvom govorim. To više nije razgovor u kojem za određen broj određenih pitanja dobijete određen broj određenih odgovora. Zapravo, pitanja i odgovora i nema u klasičnom pogledu na koji smo naučili čitati a i raditi intervjue. To brbljanje, pričanje, čavrjanje, mudrovanje, slušanje, upadajne u riječ — to postaje komadić života u kojem saznajete, dajete i dobivate, učite i učite se, na koji se onda nekad pozivate, na kojem nešto gradite. To nije posao. Nikako!

Što se pak ovoga, novinarskog posla tiče, teško je i to što u takvim razgovorima kasnije morate iz ogromne množine riječi, rečenica, misli, asocijacije, reakcije, spoznaja, izvući nešto što za svakog čitatelja mora biti korektna cjelina s glavom i repom, novinarski tekst, naprsto.

Ovo što slijedi, pokušaj je da se iz jednog takvog lijepog razgovora i kontakta sa slikarom i kiparom, umjetnikom u svakom slučaju i pogledu, Vladom Petkovićem, našim sugrađaninom, izvuče ono što će predstavljati novinarski intervju s njim.

Povod je izložba SKICE S PUTOVANJA, koja je upravo otvorena u Muzeju grada, i koju, mada ovo samo zvuči kao EPP, svakako treba pogledati.

PUTOVATI, PUTOVATI...

● Postoji puno načina na koje je moguće započeti ovakav intervju s umjetnikom. Jedan je možda prozaičniji od ostalih, no, kao informacija, nikad nije naodmet. A, kako se uvijek nađe onih koji ne znaju nešto o nekome, red je da kažemo i neke osnovne podatke. Ti si, Vlado, kipar, akademski kipar, mada puno i slikaš. Obrazovao si se, uostalom, i za jedno i za drugo. Kad, kako, gdje, kod koga?

— Završio sam Školu za primjenjenu umjetnost u Splitu, a onda kiparski odjel Likovne akademije u Zagrebu, u klasi profesora Kršinića. Crtanju me učio Krsto Hegedušić, a to ističem kao važno zato što mislim da su ta dva čovjeka učinila najviše u našoj umjetnosti. Poslije Akademije, dvije godine sam proveo na postdiplomskom studiju kod majstora Antuna Augustinčića.

Poslije toga juoslavenskog dijela školovanja, primljen sam u jednu od najboljih škola za umjetnost, u St. Martin's school of art u Londonu. Tamo sam radio nešto što prije

nikad nisam! Nije bilo više tradicionalnih materijala, tamo se radilo smolom, poliesiterom, metalom, i to je znatno proširilo moje umjetničke vidokrugove. Čitav onaj ambijent, atmosfera, ljudi. Bio je to jedan sasvim drugi način učenja nego kod nas na Akademiji, daleko od akademskog ex catedra sistema. Raspravljaljali smo i saznavali što se najznačajnijeg trenutno na pojlu umjetnosti dešava u svijetu, o idejama, metodama, tehnikama, materijalima...

Nakon Londona, vratio sam se ovamo, doma, radio tu neke interijere na nagovor prijatelja. Malo u Primoštenu, pa u Vodicama... Onda sam opet dobio poziv za inozemstvo, za The Brooklyn museum of art school. Međutim, nije mi se svidio kiparski odjel, pa sam tražio, i dobio, dozvolu da radim na slikar-

Takve sam porive dobio još na Akademiji, slušajući profesora koji je satima znao pričati o ljepotama Grčke, o njenoj obali, umjetnosti, ljudima... To je bilo tako izazovno, da sam jednostavno otišao do prve agencije, i upitao koliko košta karta za Grčku. Imao sam u đžepu toliko novaca i ukrcao se na »Lastovo«. I putovao 15 dana oko Grčke. Od te, 1964. godine, »Lastova« na dimnjak i Grčke, ne prestajem putovati... Sjećam se, moji suputnici su bili ljudi koje, možda, nije previše zanimala umjetnost, pa sam ja, da bih sam nešto viđao, gorljivo organizirao izlete. Išli smo u Delfe. Zamislite tu svetkovinu za oči! Delfi... Nažalost, s toga putovanja nemam niti jednu skicu...

Onda sam bio nekoliko puta u Holandiji, pa u Francuskoj, Italiji, Španjolskoj, Austriji, Njemačkoj, Meksiku, Kanadi, Poljskoj, Čehoslovačkoj, Rumunjskoj. Uvijek s blokom. Blok ti je, vrlo važan! Može biti mali, mali, da stane u đžep, i može biti mala, mala olovka, boja, bilo šta, ali — mora biti! Inače, susret izvezabilježi olovkom, riječju, slike. Ništa ne ostaje ako se ne kom. Kasnije se, u nekoj retrospektivi, pomoću toga pravi obračun. Ako ništa nema, nema obračuna. Onog duhovnog...

Vlade Petković u razgovoru s našom novinarkom

skom. U stvari, mogao sam raditi gdje sam htio, i to je bilo izvrsno... Kao lud sam se uhvatio slikanja aktova i mrtvih priroda. Poslije godinu da na sam otiašao, opet na nagovor prijatelja, u Pratt graphic centar i tamo počeo studirati grafiku. Najprije sam radio litografiju, pa baropis. Negdje pri kraju studija saznao sam da mi je majka bolesna. Vratio sam se u Šibenik. Umrla je, i ja se više nisam vraćao u New York, mada imam namjeru završiti tri semestra koja su mi ostala. Sad mi se i otac oporavio od bolesti, pa ču opet pokušati malo pobjeći...

● Vidim da te škola i neka neprestana želja za učenjem, istraživanjem, odvela u svijet... No, to nisu i jedine tvore putešestvije, čini mi se, ima toga još...

— O, to je za jednu posebnu priču! No, sva moja putovanja su vezana za istraživanje umjetnosti, prije svega!

● Obično se misli, da su putovanja luksuz, i da za njih treba puno novaca...

— Uvijek idem bez novca i bez neke naročite sigurnosti. Ali s ciljem! Bila to neka izlobža, ili kulturno-povjesni spomenici. Nekidan sam bio na izložbi Picasso, u Veneciji. Jednostavno: autobusom do Trsta, vlakom od Trsta do Venecije, spavanje na kolodvoru. Morao sam jedino kupiti ulaznicu i odčekati u redu za ulazak jedan sat. I negdje pojesti sendvič sa šibenskim kruhom, pomidorama, paprikom i pancetom.

A izložba je... ajme... fantazija... Preko pedeset punih soba Picasso! Od prvih rada, kad je imao 14 godina, pa do posljednjih. A svijeta što je bilo! Ja nisam za taj put potrošio niti sto tisuća, a to sebi svatko može priuštiti. Treba željeti. Eto, tako ja putujem. Tako sam na primjer, bio mjesec i pol dana u Meksiku, za samo 500 dolara!

Spavao sam u jeftinom hotelu i plaćao dolar za noć, hrano se na njihovim tržnicama, gdje se i sami mahom hrane, u malim improviziranim za logajnicama. Voća i povrća je bilo u izobilju, a sve jeftino. A kad sam išao u agenciju da se raspitam za taj put i boravak u Meksiku, ispadalo je da s ono novca što imam mogu tamo biti samo pet-šest dana. Kad sam se orientirao na vlastitu »agenciju«, ispalio je da mogu ostati mjesec i pol... Međutim, moram ti reći, da danas to više nije moguće! Prije tri godine je bilo, danas više ne. Nije samo kod nas nastupila ova skupina i nemoguće cijene...

SUSRETI, UMJETNICI, SKICE

● A susreti s ljudima na tim putovanjima? Pretpostavljam da ne gledaš samo slike i spomenike...

— A, to je nešto posebno! Svako moje putovanje nastojim obogatiti s nečim što je u vezi s radovima i umjetnicima koje gledam, a to je moguće kontaktirajući s ljudima toga podneblja, kraja... U Meksiku sam upoznao njihovog, po mom mišljenju, najvećeg umjetnika, Francesca Zunigu. U Muzeju moderne umjetnosti sam vidoj njegove radove, u upravi zamolio da mi omoguće kontakt s njim. Razgovarali smo telefonom, pozvao me kući. Imali smo divno poslijepodne. Korist od takvih susreta je ogromna: kroz njih spoznate kolorit, bogatstvo neke zemlje. Umjetnici su kao neke esencija svoje zemlje... Zato, kad god dođe negdje najvažnije je ostvariti takav jedan kontakt, ili sa živim čovjekom, ili s njegovim djelom, ako je vrijedno. Evo, sad sam bio u Cavatu, u kući i zbirci Vlaha Bukovca. To je veliki doživljaj! Bio sam u Dubrovniku, u kojem čovjek uvijek nove detalje otkriva. Nijedan grad nije uvijek isti, izgled mu ovisi o tom raspoređenju. U Trogiru sam htio kuću Cate Dujšin, ali je u 2 sata, kad sam ja bio, bilo zatvoreno. Piše: otvara u pet! A ja bio u 2! Eto, to je jedan od apsurdna našeg turizma, u kojem gostima ni dijelom ne pokazemo ono što imamo. A to je vrlo važno! Nije važno samo čovjeka najesti i naspavati u hotelu, važno ga je upoznati i s nekim drugim stvarima. Tko to da shvati...

● Rekla sam negdje na početku, da je povod za ovaj razgovor izložba koja je otvorena u Muzeju grada. A za nju je ovdje, izgleda, najmanje mjesta. Možda je tako i bolje, možda je bolje da ona govori sama za sebe. Ipak, reci barem kako je nastala...

— Ova izložba nije ništa drugo nego pokazivanje razglednica s mojih putovanja. To su naprosto listovi iz bloka, oslikani kroz posljednje četiri godine. Neki od tih akvarela nastali su u desetak poteza kistom. Jedan je, na primjer, nastao dok sam čekao autobus za Grenoble. U tom čekanju, ja sam na listu bloka fiksirao taj motiv Alpi. U nekoliko trenutaka. No, nije stvar u kratkoći. Jer, ja sam zapravo te Alpe u mislima radio čitavo vrijeme, ja

sam ih doživljjavao, ja sam doživljjavao i u sebi radio sva brda na svijetu! I onda je u par trenutaka nastala ta slika Alpi. U 13 poteza kistom! To je onda, zapravo, esencija brda! Ili voda! Puno sam studirao vode, svagdje, ali u Veneciji sam imao trenutak kad sam to sve sublimirao u kapljici vode s kojom sam napravio jedan venecijanski kanal.

Ja strašno volim akvarel, mada je to vrlo teška tehnika. Treba na nju imati određeni temperamenat, treba u pravom smislu u minimumu vremena dati maksimum! Najsjetniji sam, kad s punom svojom energijom i motivacijom, kapnem na papir tu jednu točku...

Ja sam inače, vrlo »slikarski« čovjek! Mada sam počeo kao kipar. Akvarel je i bliži skulpturu, nego ulje, na primjer. Ovdje je samo potez, fleka, točka, linija kista. Dočim, u ulju se podslikava, moguće je ispravljati. U akvarelu, sve što se stavi na papir ostaje tako. Od prvog poteza...

RADUJEM SE ZBOG DIDA BOŽE

● Pričamo o putovanjima, doživljavanjima, akvarelu... O Šibeniku, u svemu tome, ni riječi...

— Ja bih volio slikati i u Šibeniku, ali konkretno, na motivu. A to ne mogu, ne mogu sjeti na pijacu ili pred Katedralu, jer će proći Mate ili Ante, ujac ili ujna, i vratiti me svojim razgovorom na tlo. To stranac može raditi, a mogu i ja vani. Zato, kad sam u Šibeniku, radim motive »iz glave«, uglavnom. Ni je prisutna veduta, ali je prisutna atmosfera...

● Gdje radiš u Šibeniku? Poznato je, da ovdje gotovo da i ne postoji pojma »slikarski atelje«?

— To u Šibeniku naprosto nitko ne može riješiti! Sad sam nekoliko mjeseci radio u Likovnom ateljeu. Bio sam iznajmio i jednu konobu, i uvjezavao sebe da je tu dobro, no, na kraju sam odustao. Naprsto, nije bilo prozora, svjetla... U Vrpolju, u očevoj kući mi je dobro, ali samo za skulpture za rad s kamenom. On radi oko kuće, ja klešem, i to su naši gušti. Ali, tamo nemam mogućnosti za slikanje, za portret, za studije, za svoje ribe.

Što se tiče ateljea, ja i ne tražim da mi se da, ja bih iznajmio, ima bezbroj pokrovila i drugih prostora gdje bi se to moglo urediti. Ali, ne ide. Eto. Naprsto tako. Ne ide!

Zato ja lunjam po svijetu i radim, uvijek se nađe rješenje. A ja sam opet, takav, da u svemu nađem neku radost. Amerikanci su mi se uvijek čudili, kako se svemu radujem. Oni imaju mladu ljubavnici, novaca, stvari i — ne raduju se... A ja se samo sjetim svoga dida Bože, koga sam, kad sam bio mali, zatekao kako pjeva na gomili grožđa! Pjevao je — zbog te gomile grožđa. I bio sretan radi nje.

Uvijek sam tim Amerikanima objašnjavao, da se u životu radujem zbog moga dada Bože...

J. GRUBAĆ

Notes aktualnih tema

MIRIS „TRAMPE“

SUPROTNO nekim informacijama iz beogradskih košarkaških krugova Predsjedništvo KS Srbije nije dalo suglasnost za prijelaz Sretena Đurića iz »Beograda« u »Šibenku«. O dobročudnom dugajili odlučivat će kao i lani Predsjedništvo KSI. O tom »slučaju« pisao sam dosta iscrpno u prošlom broju i na istom mjestu, pa je suvišno ponavljati sve argumente i kontraargumente. Tek valja reći da su članovi Predsjedništva KS Srbije vodili računa o sve му, osim o Đuriću. Kao igraču i — čovjeku.

Kako se istodobno Zoran Slavnić odlučio za prelazak u »Partizan«, nije mali broj onih, koji povezuju ta dva »slučaja«. Popularni Moka, naime, nije koristio preciziran prijelazni rok u SR Hrvatskoj od 1. do 30. lipnja, pa za njegovo oblačenje crno-bijelog dresa u prvenstvenim okršajima treba milost Predsjedništva KS Hrvatske. Stoga, nije za odbacivanje ideja da stav KS Srbije vezano za Đurića ima miris »trampe«; dat ćemo suglasnost Đuriću, ako pustite Slavnića. A »trampa« opet preskače prije rečeno i najvažnije u sportu: čovjeka, sportaša.

xx

KADETI »Solarisa« obranili su naslov prvaka Hrvatske. Za njihova vrijedna i skromnog trenera Danka Jerkovića to nije ništa novo, no on se jednako raduje svakom uspjehu nove generacije. Sadašnji kadeti imaju i svoje predvodnike: Sandro Santini i Bukić su izabrani u republičku selekciju. Istodobno, Ševerdija i Radović branili su boje omladinske reprezentacije Jugoslavije na Balkanskem prvenstvu. Kao najbolji kontraargument onima, koji tvrde da Jerković, vođen najjecateljskim ambicijama, stvara samo momčad, a ne i igrače.

Da ne duljim, poslije niza uspjeha bezobrazno je sumnjati u tog provjerenu stručnjaka. Jamačno je, međutim, da bi Jerković bio još plodonosniji, a učinak njegova rada korisniji prvoj momčadi kad bi bila čvršća stručna i organizacijska veza između njega i Egon Kiss. O tome u »Solarisu« svi tiho gundaju, ali bez smjelosti da povuku pravi potez. A sada je vrijeme za to. To više, što zbog odlaska Bure, Jurage, Seferovića i Radovića Šibenčane čeka puno teškoća i — rada.

REFLEKTOR

Mali nogomet

„Mandalini“ prvo mjesto

Nogometari »Mandaline« osvojili su prvo mjesto na turniru u malom nogometu što je održan u Krkoviću povodom 40. obljetnice ustanka i socijalističke revolucije naroda i narodnosti Jugoslavije. U finalnoj utakmici Mandalinjanici su svaldali nogometare iz Čiste Velike, tek nakon izvođenja »penala« sa 5:2, pošto je u regularnom vremenu rezultat bio 2:2. Zgoditke za pobjedničku momčad postigli su Brnić i Šarac po dva, te Hrković.

Na turniru je sudjelovalo 20 momčadi, a organizator turnira SSOH u Krkoviću, uz pobjednički pokal osigurao je i više nagrada. Za najboljeg

igraca turnira proglašen je napadač »Mandaline« Siniša Brnić.

P. P.

DANILO GORNJE POBJEDNIK

U Zablaću je završen tradicionalni turnir u malom nogometu koji je održan povodom iseljeničkih dana i 40. godišnjice ustanka. Sudjelovalo je 38 momčadi. Turnir je organizirala MZ Zablaće, omladinska organizacija i NK Polet. Pobjednik turnira je momčad Danila Gornjeg, koja je u finalu pobijedila Baldekin III, sa 2:1 a treće i četvrti mjesto dijele Fontana i Old Osvit.

(rt)

Ljetni dnevnik

TANKA KLUPA

Petak, 7. kolovoza: U zadnji tren požurio sam s Brodarice na Šubićevac. Na prvu provjeru »crvenih« s »Bukovicom«. Prvo poluvrijeme Grgićeva momčad djelovala je posve solidno. Igra je, doduše, pojednostavljena, ali svrsishodna. Trke je dovoljno i zlaganja. Upada u oči Atlijina duga lopta, te izuzetna pokretljivost Topića i Petkovića. Ovaj posljednji dao je prekrasan gol. Zapažen je i Mamula u ulozi »libera«. Na odmor se otislo s rezultatom 2:0 u korist »Šibenika«.

I početak je dobar. No, Atlija je promašio jedanaesterac, a Petković umjesto mreže, poslije odlične akcije s Topićem tek stativ. Igra »crvenih« je splasnula poslije izmjena. I ote se uzdah: »Grgić zaista nije lako. Momčad je mrlja, neuigrana, a klupa tanka.« Valja stisnuti zube u prvim kolima. Sačekati Pauka, Pešića, Kvartuča... Pa, možda i Mrvića?

Nenad Slavica

Neodgovornost i ohrabrenje

Subota, 8. kolovoza: Panika među prijateljima košarke. »Procurila« je vijest da se Nenad Slavica »razbio« s motorom, da su mu otisli mišići

či na lijevoj nozi, da nema ništa od njega za ovu sezonu... Sviju umiruje Faruk Kulenović, trener »Šibenke«: »Više se prepao nego što je. Za desetak dana će normalno vježbati.« Raspoloženje se popravilo, no ostaje zamjerkra mlađom košarkašu zbog neodgovornosti. Prema klubu i samom sebi, jer... Slavica je

Milorad Pešić

Sudačka nepravda

Nedjelja, 9. kolovoza: Tomislava Copicu, šibenskog savez-

nog nogometnog suca ovih da na se ne može prepoznati. Stigla ga je tipična sudačka nepravda. S »A«-liste skinuli su čovjeka, koji je to mjesto zaista zaslužio. Ne samo korektnim dijeljenjem pravde nego i izuzetnim zalaganjem u šibenskoj sudačkoj organizaciji.

Copić nije imao »konja za utrku« u konkurenциji Rausa i sličnih, ogreznih u crnoj problematici jugoslavenskog nogometu. Ispao je s »A«-liste, a da nijednom nije svrnuo. Nje govi problemi s vidom nisu pravi razlog nekorektnog potresa sudačke organizacije Hrvatske, ali o »drugoj istini« Copić ne želi zboriti. Kaže, pro mislit će. Neka sam promisli! Neka se ohrabri! Istina je kao nikad potrebna jugoslavenskom nogometu.

Kadeti u „Time out-u“

Ponedjeljak, 11. kolovoza: Iz čisto privatnih razloga zazvah Joška Santinija, oca Saše i Sandra, dvojice »Solarisovih« kadeta. I prije nego zaustih bilo što, on me »presječe« pitanjem: »Što je s emisijom »Time-out«? Nemoj da uspjeh naših kadeta prođe nezapaženo.«

Moj odgovor prenosim i vama: »U pondjeljak, 17. kolovoza na valovima Radio Šibenika opet ćete slušati emisiju »Time-out«, a jedan od priloga bit će i reportaža o kadećima »Solarisa«, prvacima Hrvatske.«

Dotle, čestitke mladim igračima i njihovu treneru. Kao i cijelom klubu.

ZABILJEŽENO

Osim republičkog prvenstva, plivački klub »Šibenik« organizirat će i prvenstvo Jugoslavije u skokovima u vodu. Natjecanje počinje danas, a očekuje se sudjelovanje više od 100 skakača.

Uvelika je vjerojatnost da će košarkašice »Revije«, ipak, dobiti još jednu toliko potrebnu visoku igračicu. Za Šibenčanke bi trebala potpisati Gordana Vukmirović, igračica »Crvene zvezde«, nekadašnja omladinska reprezentativka.

Jako je polagao testove Šibenčanin Tomislav Copic neće suditi prvoligaške nogometne utakmice. U obrazloženju stoji da je to »zbog lošeg vida«, no prava je istina da je u pitanju »igra«, koju vide i oni, koji su slabijeg vida od Copic-a.

Hrvatska košarkaška liga — južna skupina bit će na jesen podijeljena u dvije podgrupe. Šibenski »Osvit« igraće u sjevernoj podskupini, a velika je vjerojatnost da će se u nju plasirati i košarkaši »Zatona«.

Desetak »punata« zaradio je Nenad Slavica, odlični košarkaš »Šibenke« u prometnoj nesreći, kada je pao s motora. Ozljede su, ipak, lakše nego što se činilo u prvom mah, pa će Slavica početi s treninzima već idućeg tjedna.

Ako se nastavi sa sadašnjim trendom drniški DOŠK će uskoro postati mala kolonija šibenskih nogometara. Poslije trenera Stipe Arambašića i veterana Ninića odlazak na Podvornicu najavili su Lakić i Filipić, a dres DOŠK-a već nose Vukorepa i Miletia.

Nakon dužeg razmišljanja Ante Ninić-Cija je prihvatio funkciju šefa stručnog štaba za mlade u NK »Šibenik«. Pod njegovim vodstvom omladinci već uvelike vježbaju.

Ambiciozni mladi zagrebački nogometar Ivica Jakšić, koji je ovog proljeća branio boje »Šibenika«, navodno opet želi da se vrati na Šubićevac. U »crvenom« taboru on bi zaista dobro došao.

RADAR

NK »Mandalina« — najbolja među dvadeset momčadi

— SPORT — SPORT —

Vaterpolo

Dobro plovi ,Brodograditeljev' brod

VK »Brodograditelj« — u borbi za viši plasman

U natjecanju Međurepubličke lige — zapad vaterpolisti su stigli do pola puta. Kad budete ovo čitali imat će i dvije utakmice više. Pred odlažak PVK »Brodograditelj« na tzv. istarsku turneju na međedan »Kopriv« i »Delfin« sjedimo u buffetu kluba »Stari mlin« i razgovaramo sa trenerom kluba Žoranom Lončarom, predsjedavajućim u Izvršnom odboru Brankom Sladićem i »dušom« kluba Vlatkom Jadrešićem.

● Nakon polovice puta drugi ste sa deset bodova, koliko ima prvi »Delfin« i treće »Jedinstvo«. Da niste izgubili utakmicu na svom plivalištu protiv zadarskog »Jedinstva« bili biste prvi, što kažete na to?

— Naš najveći problem su pripreme prije prvenstva. Praktički ih nemamo. Uigravamo se u toku prvenstva tako da što se više približava kraj natjecanja mi igramo sve bolje — opravdava se za nesretni poraz Lončar.

● Ove sezone imate i neka nova imena?

— Kučinić i Ninić su se veoma dobro uklopili u momčad. Naši mladi Jukić, Žurić, Ol. Jakovčev i Kale zajedno s iskusnom braćom Pozojević predstavljaju dobru cijelinu. Krasi nas drugarstvo, redovno smo svi na treningu, sastajemo se sa mlađim sastavom »Solarisa«.

● Kakve su šanse za osvajanje prvog mjesta i plasmana u Prvu B ligu?

— Do kraja prvenstva je situacija takva da će prvo mjesto osvojiti onaj tko sakupi najviše bodova na gostovanju, završio je svoje kavivanje trener Lončar.

— Naš klub ne forsira rezultat, ali bi plasman u Prvu B ligu bio poticaj u radu, što znači da bi radili još više, još bolje — nadovezuje se na naše pitanje predsjedavajući Sladić.

● Treba li mnogo novaca za ovakva natjecanja i kako se snalazite?

— Natjecanja ove vrste zahtijevaju mnogo sredstava. SIZ fizičke kulture nije u mogućnosti da nam sve troškove podmiri. Velik dio sredstava dobivamo od udruženog rada i iz poslovanja našeg buffeta. U momentu stabilizacije pravi amaterski rad dolazi do pravog izražaja, a to garantira da naše posto-

janje nikad neće doći u pitanje.

● Čuli smo, Jadrešiću, da imate i ženski sastav, pa recite nešto o tome?

— Da, odigrali smo i prvu žensku vaterpolo utakmicu i to u okviru proslave Dana ustanika u Betini. Dobili smo potvrdu da je to prva utakmica u Jugoslaviji. Sastale su se dvije naše ekipe. Sudrujemo se ženskom vaterpolo ekipom iz nizozemskog grada Dordrechta i one će godine zajedno sa svojim muškim sastavom doći na pripreme u Betinu.

Ženski sastav »Brodograditelja« čine: Malec, Škevin, Lončar, Cimbulek, J. Grgin, Minić, Balin, Jakovčev, Žurić, V. Jukić, Markov, Paškvalin, E. Girin.

Boje »Brodograditelja« u prvenstvu brane: Bosna, Kučinić, Paškvalin, Ol. Jakovčev, M. Pozojević V. Pozojević, Ninić, Og. Jakovčev, Žurić, Kale, Šalov, Ilić.

T A B L I C A

Delfin	6	5	0	1	89:54	10
Brodograd.	6	5	0	1	69:53	10
Jedinstvo	6	5	0	1	79:65	10
Burin	6	3	0	3	80:71	6
Koper	6	2	0	4	66:77	4
Gusar	6	1	0	5	58:89	2
Kamnik	6	0	0	6	64:86	0

M. PAPEŠA

Solaris" prvak SR Hrvatske

U Zagrebu je održano finale vaterpolo prvenstva SR Hrvatske za kadete. Na turniru su sudjelovali Mladost-Student iz Zagreba, Primorje iz Rijeke, Jadran i Pošk-Brodmerkur iz Splita, jug iz Dubrovnika i »Solaris«. Kadeti šibenskog »Solarisa« obranili su naslov prvaka Hrvatske. Momčad trenera Danka Jerkovića neporaženo je napustila plivalište na Savi.

Rezultati: Solaris — Pošk-Brodmerkur 13:6, Solaris — Mladost-Student 13:11, Solaris — Primorje 11:9, Solaris — Jadran 8:8, Solaris — Jug 13:6.

»Solaris« je igrao u slijedećem sastavu: Bašić, Sandro Santini, Juras, Jurić, Podošić, Bilalović, Saša Santini, Apolonio, Bukić, M. Gulin, Tesla i J. Gulin.

(rt)

Naši gmazovi

Zmije, gušteri i kornjače

Covjek, osobito u toplijim krajevima, svakodnevno živi s gmazovima. Od iskona je u njemu strah od zmija i gađenje prema njima. Gušteri kod njega već prolaze bolje, a od kornjača gotovo da i nema zazor, nego ih često drži kao domaće životinje. Mnogi ljudi ubijaju zmiju čim im se zgodi prilika. Od guštera često ubijaju zelembaća, a zidnog macaklina (tarantulu) te beznoge guštere blavora i sljepića gotovo uvijek. Osobito od djece stradavaju i obične gušterice. Nađe se pojedinaca koji u prirodi ubiju i kornjaču. Oko zmija (osobito nekih), pa blavora, zelembaća i zidnog macaklina, ljudi su i kod nas u Dalmaciji stvorili kojekakva neopravdana uvjerenja. Takav odnos prema zmijama i nekim gušterima, a koji neki izražavaju izričajem da od tih životinja »neće nijednu ubiti koju ne bude video«, loš je odnos prema prirodi. Načelno rečeno čak ni zmije otrovnice nema smisla svagdje ubijati, jer su i one činitelj u biološkoj ravnoteži prirode.

Svrha je ovoga prikaza naših gmazova da se još jedanput pokuša ukazati kako stvari stope, što ima a što nema smisla činiti, i kako se štititi od zmija otrovnica. Osim inače, to je važno i radi toga što je u ljetnim mjesecima Dalmacija puna domaćih i stranih gostiju, dječjih i omladinskih tabora i izletnika. Domaći ljudi rade u svojim poljima. Svi se oni mogu često susresti s nekim gmazom, jer gotovo sve njihove vrste u našoj zemlji najviše i žive u Dalmaciji i drugim našim južnim krajevima.

ZAŠTICENI GMAZOVI

Radi zaštite prirode i u našoj zemlji posebno su zaštićene pojedine biljne i životinske vrste, pa tako i neke vrste gmazova. U SR Hrvatskoj Zavod za zaštitu prirode u Zagrebu još 1964. godine, na osnovi tadašnjeg Zakona o zaštiti prirode, stavio je pod zaštitu i neke vrste gmazova. To je dalje uređeno na temelju postajećeg Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine br. 54/76.). Pod zaštitom su ovi gmazovi:

od KORNJAČA

- obična čančara — *Testudo hermani*;
- od ZMIJA

- obična bijelica — *Elaphe longissima longissima*,
- četveroprugi kravosas — *Elaphe quatuorlineata*,
- pjegava crvenkrpica — *Elaphe situla leopardina*;

od GUŠTERA

- veliki zelembać — *Lacerta trilineata trilineata*,
- obični zelembać — *Lacerta viridis viridis*,
- velika krška gušterica — *Lacerta melisellensis lissana*, i još pet drugih

podvrsta i varijeteta gušterica što žive samo na našim manjim otocima (Brusnik, Kamik, Jabuka, Sv. Andrija, i dr.); te beznogi gušteri — slijepić — *Anguis fragilis*, — smedji blavor — *Ophisaurus apodus*.

Savjet za zaštitu prirode donio je i odštetičeni cjenik za ubijanje pojedinih primjeraka posebno zaštićenih životinjskih vrsta (Narodne novine br. 37/79.). Za ubijanje pojedinih primjeraka posebno zaštićenih vrsta gmazova, plaća se: za kornjaču — običnu čančaru 1.000; za zmije: običnu bijelicu, četveroprugog kravosasa i pjegavu crvenkrpicu 1.000; za guštere: velikog zelembaća 1.000, običnog zelembaća 300, za sve navedene gušterice po 2.000, a za beznoge guštere — za slijepića 300, za smedjeg blavora 1.000 dinara. Razumije se da je riječ o novim dinarima.

Zaštićene zmije su neutrovnice, a isto tako i zaštićeni gušteri. Razlozi su za posebnu zaštitu to što su te vrste gmazova odlični predstavnici našeg životinjskog svijeta (faune) i što postaju sve rijedje, jer ih ljudi uništavaju iz straha ili obijesti, ili ih hvataju i prodaju za zbirke, a kornjaču i za hranu. Posebnost su zaštićene gušterice koje su endemske vrste, to jest žive samo kod nas na ograničenim područjima, po kojima su dobile svoje znanstvene nazive.

Sve zaštićene vrste gmazova zabranjeno je uznemiravati, ubijati ili odnositi iz njihovih prirodnih staništa, a sakupljanje u znanstvene svrhe dozvoljeno je samo uz prethodnu suglasnost Zavoda za zaštitu prirode u Zagrebu.

Zakonska zaštita odnosnih vrsta gmazova u svakom pogledu je opravdana i u skladu je sa suvremenim shvaćanjem odnosa čovjeka prema prirodi. Te vrste su dio našeg i svjetskog blaga. I Ujedinjeni narodi na prijedlog naiuglednijih znanstvenika i znanstvenih skupova rade na tomu da u čitavom svijetu mnoge biljne i životinske vrste budu posebno zaštićene i da inače čovjek prirodu koristi kulturno. Mnoge vrste čovjek je već uništio i više ih nema. Takove greške su nepopravljive, jer su vrste neponovljive. Ipak pitanje je kako stvarno provoditi zaštitu navedenih gmazova, jer mnogi ljudi ne znaju razlikovati neutrovnje zmije od otrovnih. Beznoge guštere od zmija, pa ubijaju i one zaštićene. Za to nema opravdanja. Teško je dokazati slučaj da je čovjek bio prisiljen ubiti zmiju zbog toga što ga je napala, a da je pritom on sam nije izazvao ili bio neoprezan. Stoga treba na sve prikladne načine objašnjavati svrhu zaštite i kako je provoditi. Prije svega potrebno je okaniti se obijesnog ubijanja gmazova.

(Nastavlja se)

P. PERIŠA

RASPORED UTAKMICA HNL

1. kolo 23. VIII

»Velebit« — »Zadar«, »Belišće« — »Orient«, »Neretva« — »Rovinj«, »Šibenik« — »Mladost«, »Metalac« — »Lokomotiva«, »Istra« — »Slavonija«, »Varteks« — »Valpovka«, »Bukovica« — »Šparta«.

2. kolo 30. VIII

»Zadar« — »Sparta«, »Valpovka« — »Bukovica«, »Slavonija« — »Varteks«, »Lokomotiva« — »Istra«, »Mladost« — »Metalac«, »Rovinj« — »Šibenik«, »Orient« — »Neretva«, »Velebit« — »Belišće«.

3. kolo 6. IX

»Belišće« — »Zadar«, »Neretva« — »Velebit«, »Šibenik« — »Orient«, »Metalac« — »Rovinj«, »Istra« — »Mladost«, »Varteks« — »Lokomotiva«, »Bukovica« — »Slavonija«, »Šparta« — »Valpovka«.

4. kolo 13. IX

»Zadar« — »Valpovka«, »Slavonija« — »Sparta«, »Lokomotiva« — »Bukovica«, »Mladost« — »Varteks«, »Rovinj« — »Šibenik«, »Orient« — »Metalac«, »Belišće« — »Neretva«.

5. kolo 20. IX

»Neretva« — »Zadar«, »Šibenik« — »Belišće«, »Metalac« — »Velebit«, »Istra« — »Orient«, »Metalac« — »Rovinj«, »Bukovica« — »Mladost«, »Sparta« — »Lokomotiva«.

6. kolo 27. IX

»Zadar« — »Slavonija«, »Lokomotiva« — »Valpovka«, »Mladost« — »Šparta«, »Rovinj« — »Bukovica«, »Orient« — »Varteks«, »Velebit« — »Istra«, »Belišće« — »Metalac«, »Neretva« — »Šibenik«.

7. kolo 4. X

»Šibenik« — »Zadar«, »Metalac« — »Neretva«, »Istra« — »Belišće«, »Varteks« — »Velebit«, »Bukovica« — »Orient«, »Šparta« — »Rovinj«, »Valpovka« — »Mladost«, »Slavonija« — »Lokomotiva«.

8. kolo 11. X

»Zadar« — »Lokomotiva«, »Mladost« — »Slavonija«, »Rovinj« — »Valpovka«, »Orient« — »Šparta«, »Velebit« — »Bukovica«, »Belišće« — »Varteks«, »Neretva« — »Istra«, »Šibenik« — »Metalac«.

9. kolo 18. X

»Metalac« — »Zadar«, »Istra« — »Šibenik«, »Varteks« — »Neretva«, »Bukovica« — »Belišće«, »Šparta« — »Velebit«, »Valpovka« — »Orient«, »Slavonija« — »Rovinj«, »Lokomotiva« — »Mladost«.

10. kolo 25. X

»Zadar« — »Mladost«, »Rovinj« — »Lokomotiva«, »Orient« — »Slavonija«, »Velebit« — »Valpovka«, »Belišće« — »Šparta«, »Neretva« — »Bukovica«, »Šibenik« — »Mladost« — »Neretva«, »Rovinj« — »Belišće«, »Orient« — »Velebit«.

11. kolo 1. XI

»Istra« — »Zadar«, »Vardeks« — »Metalac«, »Bukovica« — »Šibenik«, »Šparta« — »Neretva«, »Valpovka« — »Belišće«, »Slavonija« — »Velebit«, »Lokomotiva« — »Orient«, »Mladost« — »Rovinj«.

12. kolo 8. XI

»Zadar« — »Rovinj«, »Orient« — »Mladost«, »Velebit« — »Lokomotiva«, »Belišće« — »Slavonija«, »Neretva« — »Valpovka«, »Šibenik« — »Šparta«, »Metalac« — »Bukovica«, »Istra« — »Varteks«.

13. kolo 15. XI

»Varteks« — »Zadar«, »Bukovica« — »Istra«, »Sparta« — »Metalac«, »Valpovka« — »Šibenik«, »Slavonija« — »Neretva«, »Lokomotiva« — »Belišće«, »Mladost« — »Velebit«, »Rovinj« — »Orient«.

14. kolo 22. XI

»Zadar« — »Orient«, »Velebit« — »Rovinj«, »Belišće« — »Lokomotiva«, »Neretva« —

SIZ za zapošljavanje**Traže se radnici****OPĆINSKA UPRAVA ŠIBENIK**

— pripravnik više školske spreme na određeno vrijeme
(viša građevinska škola)
Rok: 19. VIII 1981.

POLJOPRIVREDNA ZADRUGA SKRADIN

— prodavač na određeno vrijeme
(završen IV stupanj usmjerjenog obrazovanja — trgovina)
Rok: 19. VIII 1981.

»AUTOREMONT« VODICE

— automehaničar na neodređ. vrijeme
(VKV ili KV mehaničar s jednom godinom radnog iskustva)
Rok: 17. VIII 1981.

HTP »PRIMOŠTEN« OOUR HOTELI »ADRIATIC«

— vozač teretnih vozila na neodređ. vrijeme
(VKV vozač s jednom godinom radnog iskustva ili KV vozač sa dvije godine radnog iskustva i položen ispit za C kategoriju)
Rok: 18. VIII 1981.

»KAMENAR« ŠIBENIK

— vozač motornih vozila na neodređ. vrijeme
(KV radnik, završena D kategorija i najmanje pet godina radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima)
Rok: 20. VIII 1981.

JADRANTOURS Putnička agencija Šibenik

Prodaja brodova na licitaciji

1) PLASTIČNI GLISER (nalazi se u Solarisu blizu upravne zgrade a može se pogledati svakog dana od 7 do 14 sati).

Dužina broda 6,30 m, širina 1,80 m. Tip RV-21 Broj 4539

Phone verre Avignon, proizvodnja 1969.

Snaga motora 130 HP volvo penta tip AO 130 A/250

Prodajna cijena 200.000 Din (dvijesto tisuća)

2) PASARA IZ DRVA (Nalazi se u brodogradilištu »Vodopija Ivo Srećko« u Betini, može se pogledati od 7 do 14 sati svakog dana).

Dužina broda 8,11 m, širina 2,70 m, visina 0,96 m
Unutrašnji dizel motor Tip IM-034 od 42 HP (neispravan)

Prodajna cijena 80.000 Din (osamdeset tisuća).

LICITACIJA ili nadmetanje će se održati dana 17. VIII u 10 sati u poslovnim prostorijama agencije Jadrantours, Lenjinov trg 3, Šibenik.

Pravo nadmetanja imaju sve pravne i fizičke osobe.

Sudionici u nadmetanju dužni su prije nadmetanja položiti jamčevinu u visini 10 posto od početne cijene na blagajni OOUR-a JADRANTOURS.

POREZ NA PROMET plaća kupac prema zakonskim propisima.

Zbor radnika OOUR »Knjigovođa«, Šibenik u smislu čl. 19 Samoupravnog sporazuma o međusobnim odnosima radnika u udruženom radu raspisuje

Natječaj

za radno mjesto direktora (nije reizbornost).

Uvjeti koje treba ispunjavati kandidat:

1. visoka, viša ili srednja stručna spreme finansijskog smjera,

2. Uкупno radno iskustvo
za VSS — 3 godine
za VŠS — 4 godine
za SSS — 5 godina

na rukovodećim računovodstveno-financijskim poslovima,

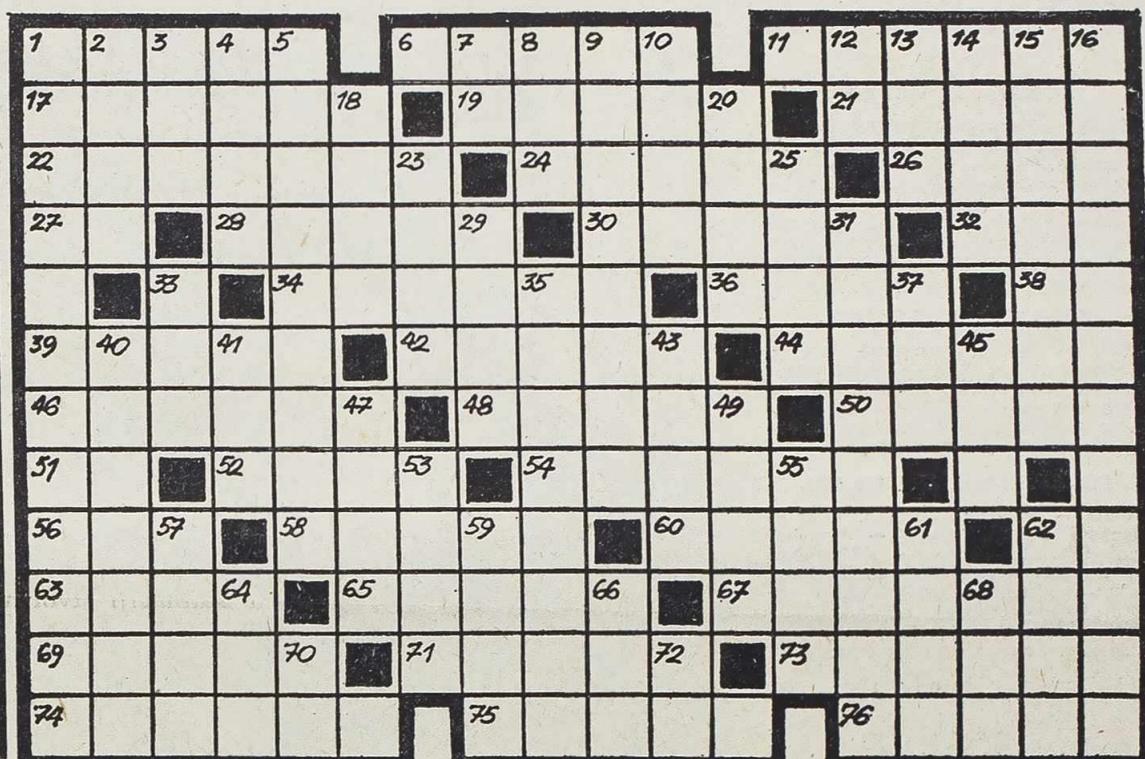
3. Posjedovanje moralno-političkih kvaliteta,

4. Ispoljenu spremnost u dosadašnjem radu za razvoj samoupravnih odnosa,

5. Provjerene rezultate u knjigovodstvenim, organizacijskim i drugim radnim sposobnostima,

6. Da nije osuđivan za krivična djela.

Prijave za natječaj podnose se u roku od 15 dana od dana objavljanja.

KRIŽALJKА

VODORAVNO: 1. Jaja pod kvočkom, 6. Izumitelj dinamita, Alfred Bernard, 11. Parni žlijezdani organ u kralježnjaka, 17. Glavni grad Armenske SSR, 19. Šibenski fotograf, dobitnik zlatne medalje na prvoj Međunarodnoj izložbi umjetničke fotografije »Sedmi kontinent« u Šibeniku, Nikica, 21. Izumitelj radio-telegrafije, Ferdinand, 22. Stavnik jedne afričke države, 24. Mjesto u Lici, 26. U grčkoj mitologiji, lada s pedeset vasa, 27. Dvadesetosmo i devetnaesto slovo abecede, 28. Država u Aziji, 30. Pčelinji proizvod, 32. U antičkoj Italiji, oznaka za kovani novac, 34. Jedna od dviju stranica pravokutnog trokuta koje leže uz pravi kut, 36. Mjera za papir, 38. Negacija, 39. Muslimansko muško ime, 42. Strano žensko ime, 44. Predjel, 46. Dužina koja spaja dvije točke neke krivulje, 48. Narkotik, 50. Mjesto u Vojvodini, 51. Mjera za površinu zemlje, 52. Rani igrač NK »Šibenik«, Krasnodar, 54. Madžarsko žensko ime (Zlata), 56. Osjetilo mirisa, 58. Primitivna drevna naprava za navodnjavanje zemljišta (tur.), 60. Pripovijest književnice Andelke Martić, 62. Vrh kosnika ili križeva u

RJEŠENJE KRIŽALJKЕ IZ PROŠLOG BROJA:
VODORAVNO: bodul, Pisak, prilaz, operat, Polić, kraul, živinar, Nišić, Arta, Ot, odred, garva, Got, b, i, Orsova, Orut, KO, lukav, torta, ikakav, Ararat, noko, Iliri, ža, očit, tromeč, t, ē, Edo, alaun, Varel, uj, Vico, aspik, Livorno, Itaka, Tacit, citrus, čilimi, danik, Čirko,

jedrilici, 63. Jednoznamenasti broj, 65. Igrač NK »Šibenik«, Ivan, 67. Spuštati nešto sa visine, 69. Industrijsko mjesto kraj Splita, 71. Poljoprivredno imanje udaljeno od grada, 73. Visok stalak za crkve-ne knjige i ikone, 74. Tloris, 75. Lapor, 76. Šarena dugorepa papiga..

OKOMITO: 1. Vanjska orientacija naše zemlje, 2. Prvi izraelski veliki svećenik, 3. Jevrejsko muško ime, 4. Stupa, mužar, 5. U elektrotehnici, vod za prijenos energije na veće udaljenosti, 7. Glazbena kratika za »opus«, 8. Švedska priča, 9. Transporter za rasuti ili komadni teret, 10. Pješčani otok koji odvaja lagunu od otvorenog mora 12. Mjesto južno od Beograda, 13. Grudnjak, 14. Rijetkosti (lat.), 15. Francuska carica, žena Napoleona III, 16. Spoznajna teorija, 18. Vrsta uči-

njene, štavljene kože, 20. Duboka porcelanska, zemljana ili bakrena posuda, 23. Ime slikarice Dujšin — Ribar, 25. Rusko muško ime, 29. Grad u Austriji, 31. Jedan od naziva za Kartagu, 33. Duboki ženski glas, 35. Liječenje, 37. Vrh u Ugandi (1336 m), 40. Koloidno raspršenje sitnih čestica tekućine ili čvrste tvari u zraku, 41. Rijeka u Albaniji, 43. Rusko muško ime, 45. Kratica za »društvo za tjelesni odgoj«, 47. Jevrejsko muško ime, 49. Vrsta mirodije, 53. Muslimanski svećenik, 55. Jedan sportski kolektiv u našem gradu, 57. Sirova životinjska mast, 59. Ljetopis, 61. Mrtvački ležaj, 62. Žljeb urezan u dasci za spajanje, 64. Uzvik kojim se poziva ili tjeera mačka, 66. Zemljani lonac, 68. Aždaja, zmaj (tur.), 70. Kratica za »narodna republika«, 72. Grčko slovo. MM

KOMBINACIJA

1	2	3	4	5	6	7	8	9
→	14	13	0	3	0	5	4	10
a	6	0	8	16	17	11	0	11
b	20	2	0	19	1	10	0	12
c	9	21	18	22	12	15	7	13
d	16	17	18	19	20	21	22	15
→								14

VELIKI GRADITELJ

Najprije treba riješiti ispunjalku u sredini lika:
a) Jedan od hotela u sklopu hotelskog naselja SOLARIS,
b) Veliko ilirsko pleme u srednjoj Dalmaciji, c) Stanovnik Judeje, povjesne pokrajine Palestine, d) Biljni rod iz porodice usnača.

Slova iz ispunjalke treba pomoći brojeva prenijeti u okvir lika da se dobije rješenje: značajno ime šibenskog graditeljstva i glavni graditelj šibenske katedrale od 1441. do 1473. godine.

Rješenje kombinacije iz prošlog broja: Ljetna filmska škola »FILMOTEKA 16« (školjka, moteli, Melita, Finska, delfin).

M. M.

Dali
krv

U Službi za transfuziju krvi Medicinskog centra u Šibeniku prošlog tjedna dobrovoljno su dali krv: Krešo Erceg (TEF), Branko Ivić, Stjepan Okrst i Vjekoslav Skori (TLM), Ante Kursar i Jakov Sparica (Drvopreradivač), Franjo Vančina (ŽTP), Miroslav Kokot i Milan Katana (Pirovac), Pavle Samardžić, Ivan Raljak, Ivan Lovrić, Marko Karadžole, Zvonko Pavlović, Ivan Vrčić, Rade Budimir i Anđelko Manojlović (Šibenik).

Općinska organizacija Crvenog križa zahvaljuje svima darovateljima.

PROGRAM Radio - Šibenika

SUBOTA, 15. VIII 1981.

14.00 — Najava programa, 14.02 — Hit parada, 14.30 — Dnevnik Radio-Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Biramo melodije za kraj tjedna, 16.00 — Vjesti, 16.02 Nastavak emisije »Biramo melodiju tjedna», 16.55 — Podsjetnik i najava programa za slijedeći dan.

NEDJELJA, 16. VIII 1981.

9.00 — Najava programa, 9.02 — Tjedna kronika, 9.15 — Dalmatinske pjesme, 9.30 — Zabavni koktel i reklamne poruke, 10.30 — Čestitke i želje slušalaca. Podsjetnik i najava programa za slijedeći dan.

PONEDJELJAK, 17. VIII 1981.

14.00 — Najava programa, 14.02 — Glazbeni koktel, 14.30 — Dnevnik Radio-Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Pjesme i plesovi naših naroda, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Time-out, 16.55 — Podsjetnik i najava programa za slijedeći dan.

UTORAK, 18. VIII 1981.

14.00 — Najava programa, 14.02 — Zabavlja vas..., 14.30 — Dnevnik Radio-Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Nekad popularne melodije, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Izbor zabavnih melodija, 16.55 — Podsjetnik i najava programa za slijedeći dan.

SRIJEDA, 19. VIII 1981.

14.00 — Najava programa, 14.02 — U zabavnem tonu, 14.30 — Dnevnik Radio-Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Sviraju zabavni orkestri, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Melodije za vaš poslijepodnevni odmor, 16.55 — Podsjetnik i najava programa za slijedeći dan.

CETVRTAK, 20. VIII 1981.

14.00 — Najava programa, 14.02 — Dalmacija u pjesmi, 14.30 — Dnevnik Radio-Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Vedo glazbeno poslijepodne, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Iz melodijski u melodiju, 16.55 — Podsjetnik i najava programa za slijedeći dan.

PETAK, 21. VIII 1981.

14.00 — Najava programa, 14.02 — Pjesmom po svijetu, 14.30 — Dnevnik Radio-Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Parada domaćih šlagera, 16.00 — Vjesti, 16.02 — Želite slušalaca, 16.15 — Melodije u znaku vikenda, 16.55 — Podsjetnik i najava za slijedeći dan.

Ribe i na podu...

Tko kaže da je ponuda ribe u našem gradu nedovoljna. Još manje su u pravu, čini se, oni koji vele da je pre malo prodajnih mesta za taj artikal. Tu, podno stepenica koje vode na glavnu tržnicu »otvoreno« je još jedno prodajno mjesto. Na podu. Nismo jedino sigurni da li je u trenutku kada je naš fotoreporter načinio ovaj snimak, na za to predviđenim mjestima bilo još koje slobodno mjesto za ovu gajbu s ribom. Ili je možda riječ o izbjegavanju plaćanja pristojbe »Tržnici«.

Snimio: V. Polić

naš vodič

VLAKOVI

ZA ZAGREB: u 6.15 (prijelaz na Mediteran-expres), u 9.12 (direktan), 13.52 (Kornat-expres), u 21.15 (direktan sa spavačim kolima).

ZA BEograd: u 21.15 (direktan sa spavačim kolima).

AUTOBUSI

Šibenik — Dubrovnik: 2.30, 3.30, 4.45, 5.15, 6.00, 8.30, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.15, 15.10, 23.30 sati.

Šibenik — Rijeka: 4.10, 6.00, 8.45, 9.30, 9.45, 11.00, 11.45, 13.00, 14.37, 16.40, 18.00, 19.30, 20.00, 22.00, 22.30, 23.00, 23.30 sati.

Šibenik — Zagreb: 4.40, 10.05 (via Gospic), 18.00 (via Rijeka) i u 20.30 sati.

Šibenik — Ljubljana: 19.30, 20.00 sati.

Šibenik — Bihać: 14.00 sati.

Šibenik — Banja Luka: 7.30 i 22.15 sati.

Šibenik — Trst: 23.00, 23.30, (svakog dana), i petkom u 22.30 sati.

AVIONI

SPLIT — ZAGREB: ponedjeljkom u 7.35, 12, 17.30, utorkom u 7.35, 12, 18.40, srijedom u 7.35, 17.30, četvrtkom u 7.35, 12, 17.30, petkom u 7.35, 12, 17.30, subotom u 7.35, 12, 14.50, 17.30, nedjeljom u 7.35, 17.30 sati.

SPLIT — BEOGRAD: ponedjeljkom u 6.20, 14.50, 20.20, utorkom u 9.05, 19.30, 21, srijedom u 9.05, 14.50, 20.20, četvrtkom u 6.15, 19.30, 21, petkom u 9.05, 14.50, 20.20, subotom u 6.20, 20.20, 21, nedjeljom u 7, 14.50, 20.20 sati.

ZADAR — ZAGREB: svakog dana u 7.35, ponedjeljkom još u 15 i srijedom u 18.30 sati.

ZADAR — BEOGRAD: ponedjeljkom u 7.40, 20.50, utorkom u 7.45,

ŠIBENSKI LIST

Važniji telefoni

Služba pomoći - informacije na cestama
Dežurna služba milicije
Saobraćajna milicija
Hitna pomoć
Operativno-informativni centar općine
Elektra
Vodovod
Informacije
Željeznička stanica
Autobusni kolodvor
Jadrolinija
Vatrogasna jedinica

987
22-323
22-731
94
28-022
22-680
22-277
968
23-696
22-087
23-468
22-222

KROZ Šibenik

KINEMATOGRAFI

»SIBENIK«: zapadnonjemački film »BJEGUNICE« (do 16. VIII)

američki film »VELIKA PRVA DIVIZIJA« (do 25. VIII)

»TESLA«: zapadnonjemački film »PRIČE ČUVARA PLAŽE« (do 16. VIII)

francuski film »STIDLJIV SAM, ALI SE LIJEĆIM« (17—19. VIII)

francuski film »NETKO JE UBIO NJENA MUŽA« (20—23. VIII)

»20. APRILA«: engleski film »LOŠ SPOJ« (do 18. VIII) talijanski film »LUANA« (19—23. VIII)

DEŽURNA LJEKARNA

Varoš, Ulica bratstva i jedinstva (do 21. VIII)

IZ MATIČNOG UREDA

Rođeni

Dobili kćer:

Nikola Vlaisavljević i Mirjana Kraljević, Mirko i Anita Lalić, Vojin i Marija Čubrić, Ratomir i Marija Banovac, Vinko i Silvija Huljev, Ante i Slavka Suljak, Marko i Marija Rajčić, Ivo Marica Urem Lovor i Slavica Perkov, Petar i Svetinka Bilač, Mihailo i Vasilika Palada, Branko i Zorka Bralić, Stipan i Slavka Radić, Ante i Višnja Cukrov, Jure Padovan i Nasja Stošić — Padovan, Nikola i Janja Pačić.

Dobili sina:

Mladen i Mirjana Ban, Jurimir i Blaženka Arambaša, Obrad i Ružica Dobrota, Jovo i Nevenka Vasić, Boris i Branka Roš, Ivan i Boja Vidović, Smiljan i Marina Vuković, Slobodan i Mara Kovačević, Frane i Sineva Psarić, Mate i Velika Klarić.

Vjenčani

Vesna Mrša i Tino Martinović, Janja Plenča i Dane Budimir, Zorka Višić i Vinko Samodol, Kata Budimir i Branko Erak, Fausta Draganić — Vrančić i John Michael Westaby, Dunja Zrnčević i Neven Glavadanović, Vesna Marušić i Zoran Rak, Jadranka Ivić i Drago Labor, Zorana Lača i Mile Bačić, Marija Pištelek i Joso Petrović, Marica Bilić i Velimir Ljubić, Jana Mulej i Stipan Mudražija, Marija Kurjak i Ivica Jakelić, Ingeborg Krnić i Vladislav Mihelić, Božana Žonja i Milenko Dragutin, Marija Bušas i Dušan Mitrović, Vesna Jurin i Darko Šarić, Ruža Perić i Željko Sekso, Vesna Zejljug i Ivan Đurović.

Umrli

Ruža Bartulović (90), Kata Antunac (80), Pava Grubišić (82), Mate Madžar (59), Bogoljub Vulinović — Zlatan (50), Slavka Copić (35), Božo Klisović (70), Josip Ledenko (67), Mara Škugor (70), Zorka Alić (79), Jela Protega (51), Mate Mrčela (56).

U SLIKOVITOJ UVALI MU NA na otoku Žirju posjetite novootvoreni restaurant »ŽIRJE«. Nudimo vam svakodnevno bogat izbor syječe ribe i ostale dalmatinske specijalitete uz popularnu cijenu. (344)

oOo

OD 1. KOLOVOZA otvorena je nova vodoinstalaterska radnja u Šibeniku, u Mosečkoj 12, telefon 23-884. Vrši sve vodoinstalaterske usluge (i po pravak bojlera). Preporučuje se vlasnik Vlatko Rora. (333)

oOo

PRODAJEM jeftino dvije godine staru spavaču sobu tip 007. Za sve informacije javiti se na telefon 24-880 svakog dana od 18,30—22 sata. (368)

oOo

IZNAJMLJUJEM konobu i jednosoban stan u Vrpolju, pored ceste. Informacije na Mile Jelić, Vrpolje 13. (369)

oOo

MLADI BRAČNI PAR traži jednosoban stan. Ponude na telefon 25-534 ili pod broj 370. (370)

oOo

PRODAJEM česticu zemlje na Utvini, površine 1843 četvorna metra, pogodnu za obradu ili gradnju. Upitati na adresu Marija Bašić, Petra Preradovića 1/I ili na telefon 23-948 od 10—12 ili od 16—18 sati. (371)

oOo

PRODAJEM česticu zemlje na Utvini, površine 1843 četvorna metra, pogodnu za obradu ili gradnju. Upitati na adresu Marija Bašić, Petra Preradovića 1/I ili na telefon 23-419. (372)

oOo

DVIJE DJEVOJKOJE traže garsonjeru ili jednosoban stan. Ponude na telefon 29-058. (373)

oOo

IZNAJMLJUJEM GARSONERU (sa kuhinjom i kupatilom) s posebnim ulazom isključivo učenicama. Za dogovor trebaju doći roditelji. Obratiti se na Drnišku 1, svakog dana do 9 sati i od 13—17 sati. (374)

oOo

IZNAJMLJUJEM djevojčku dvokrevetnu sobu s upotrebom kuhinje i kupatila s posebnim ulazom. Informacije na telefon 28-794 od 14 sati. (375)

oOo

MIJENJAM dvosobni stan u Mariboru za odgovarajući ili sličan u Šibeniku. Informacije na telefon 24412. (376)

oOo

Bračni par sa dvoje djece traže jednosobni stan. Ponude na »Štampanu«, tel. 29-622. Potražiti Bulatović Slobodana